

Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikön
(Pirteva) ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma
2011-2014

Sisältö

1. Johdanto.....	4
2. Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö Pirteva.....	5
2.1 Valvontayksikön toimialue.....	5
2.2 Valvonnan voimavarat ja tehtävät.....	5
2.3 Koulutus.....	8
2.4 Kohderekisteri.....	8
2.5 Viestintä.....	9
2.6 Valvonnan maksullisuus.....	9
2.7 Laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu.....	9
3. Valvonnan toimialat.....	10
3.1 Yleistä.....	10
3.1.2 Tarkastuksen sisältö ja tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä aika.....	10
3.1.3 Valvontakohteiden / valvontakohtetyyppien tarkastustiheydet.....	11
3.2 Elintarvikevalvonta.....	11
3.2.1. Laatujärjestelmä.....	12
3.2.2. Elintarvikevalvonnan priorisointi, riskiarviointi ja painopistealueet Pirtevässä.....	12
3.2.3. Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen.....	13
3.2.4. Valtakunnalliset projektit.....	13
3.3 Terveystensuojelu.....	13
3.3.1. Pirtevan terveystensuojeluvalvonnan priorisointi ja painopisteet vuosina 2011-2014.....	14
3.3.2. Suunnitelmallisen valvonnan kohteet.....	14
3.3.3. Suunnitelma näytteiden ottamisesta / projektit.....	15
3.4 Tupakkalain valvonta.....	15
3.4.1. Tarkastuksella käytettävät menetelmät (tupakointikiellot ja rajoitukset) ja mahdollinen näytteenotto.....	16
3.4.2. Pirtevan tupakkalain valvonnan painopistealueet.....	17
3.5 Kemikaalivalvonta.....	18
3.5.1. Pirtevan painopistealueet kemikaalivalvonnassa.....	19
3.6 Kuluttajaturvallisuusvalvonta.....	19
3.6.1. Pirtevan painopistealueet kuluttajaturvallisuusvalvonnassa.....	21
3.7 Eläinlääkintähuolto.....	22
3.7.1. Peruseläinlääkintäpalvelut.....	22
3.7.2. Eläintautivalvonta.....	22
3.7.3. Eläinsuojeluvalvonta.....	23
3.7.4. Muu valvonta.....	24
3.7.5. Eviran valtakunnallinen eläinten terveys- ja hyvinvointivalvonnan ohjelma EHO 2011... ..	25
4. Erityistilanteisiin varautuminen.....	26
4.1 Toiminta erityistilanteissa.....	26
4.2 Epidemioiden selvittäminen (selvitystyöryhmä).....	26
5. Suunnitelman toteutumisen arviointi.....	28

Liitteet

Liite 1: Kuntien valvontaa ohjaavaa keskeistä lainsäädäntöä

Liite 2: Elintarvikevalvontakohteiden riskiarviointi ja tarkastustiheyksien määräytyminen

Liite 3: Elintarvikevalvontakohteet kunnittain

Liite 4: Elintarvikevalvonnan kohdekohtainen tarkastussuunnitelma

Liite 5: Eläinperäisiä elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä käsittelevän laitosten riskiarviointiin perustuvat tarkastustiheydet 2011-2014

- Liite 6: Elintarvikevalvonnan näytteenottosuunnitelma 2011-2014
- Liite 7: Terveysturvallisuuden valvonnan kohteet, tarkastustiheys ja tarkastukseen käytettävä aika
- Liite 8: Terveysturvallisuuden valvonnan suunnitelmallisen mukaiset tarkastuskohteet kunnittain
- Liite 9: Terveysturvallisuuden valvonnan tarkastusten sisältö valvontakohdetyypeittäin
- Liite 10: Tupakkalain kohdetyyppien tarkastustiheys
- Liite 11: Kemikaalivalvonnan kohteiden luonteeseen perustuva tarkastustiheys ja kemikaalivalvonnan kohteiden kuntakohtaiset lukumäärät
- Liite 12: Kemikaalivalvonnan tarkastussuunnitelma 2011-2014
- Liite 13: Kemikaalivalvonnan suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten sisältö valvontakohdetyypeittäin
- Liite 14: Kuluttajaturvallisuusvalvonnan painopistealueiden kohteiden valvonta
- Liite 15: Kuluttajaturvallisuusvalvonnan valvontasuunnitelma 2011 - 2014
- Liite 16: Kuluttajaturvallisuusvalvonnan suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten sisältö valvontakohdetyypeittäin
- Liite 17: Kuluttajaturvallisuusvalvonnan kohteiden lukumäärät kunnittain 2010

1. Johdanto

Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikön Pirtevan valvontasuunnitelma on laadittu vuosille 2011-2014. Valvontasuunnitelmassa esitellään Pirtevan alueen elintarvikevalvontaa, kulutustavaroita ja kuluttajapalveluja, tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden myyntiä, terveydensuojelua ja kemikaalilain mukaista valvontaa koskevat suunnitelmat painopistealueineen. Myös eläinlääkintähuoltoa koskeva osuus on sisällytetty suunnitelmaan. Valvontasuunnitelman liitteinä on tarkentavaa tietoa eri lainsäädäntöjen osalta mm. valvontakohteista ja tarkastuksista.

Valvontasuunnitelma perustuu eri keskusviranomaisten antamiin toimialakohtaisiin valtakunnallisiin ohjelmiin. Valtakunnalliset ohjelmat on laadittu vuosille 2011-2014. Tulevien keskusvirastojen päivitysten mahdollisesti sisältämiin toimialakohtaisiin projekteihin osallistutaan tarvittaessa resursien sallimissa rajoissa. Valtakunnalliset ohjelmat on lueteltu suunnitelman lopussa.

Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädäntö sekä valtioneuvoston valvontasuunnitelma-asetus (665/2006) edellyttävät kuntia laatimaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman. Seuraava toimintavuotta koskeva suunnitelma on hyväksyttävä toimielimessä ja toimitettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle kuluva vuoden loppuun mennessä. Tässä suunnitelmassa on otettu huomioon valvontaa ohjaavien keskusvirastojen toimialakohtaiset valvontaohjelmat sekä valvontasuunnitelma-asetuksen 665/2006 edellyttämä sisältö.

Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön tavoitteena on varmistaa kuntalaisille turvallinen elinympäristö, jossa ei ole terveyshaittaa aiheuttavia tekijöitä. Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä, jonka tehtäviin kuuluu yksilöön, väestöön ja elinympäristöön kohdistuva terveyshaittojen estäminen ja poistaminen sekä terveyden edistäminen. Viranomaisen tehtäviin ympäristöterveydenhuollossa kuuluu mm. selvittää erilaisia terveyshaittaepäilyjä ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin terveyshaittojen ja epäkohtien poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

Ympäristöterveydenhuollon erityislainsäädännössä edellytetyt toimijoiden ilmoitus- ja lupamenettelyt toiminnastaan ja toimitiloistaan ovat tärkeä osa ennaltaehkäisevää valvontatyötä samoin kuin valvontaa tukeva näytteenotto ja säännölliset valvontatarkastukset.

Tärkeä osa ennaltaehkäisevää työtä on kuntalaisten ja yritysten sekä muiden toimijoiden neuvonta ja ohjaus.

2. Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö Pirteva

Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö on aloittanut toimintansa 1.1.2007. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Hämeenkyrö, Lempäälä, Pirkkala, Nokia, Vesilahti ja Ylöjärvi. Asukasluku alueella on n 115 000.

2.1 Valvontayksikön toimialue

Valtioneuvoston periaatepäätös elintarvikevalvonnan seudullistamisesta edellyttää, että yksikön tulee olla henkilöstömäärältään riittävän suuri, vähintään 10 henkilötyövuotta. Pirteva täyttää tämän vaatimuksen, koska henkilöstöä on yhteensä 20.

2.2 Valvonnan voimavarat ja tehtävät

Pirtevässä työskentelee vuoden 2011 alussa 12 terveystarkastajaa, 5 kunnaneläinlääkäriä, valvontaeläinlääkäri, palvelusihteri ja ympäristöterveyspäällikkö.

Valtioneuvoston periaatepäätökseen elintarvikevalvonnan kehittämisestä sisältyy ajatus henkilöstön erikoistumisesta muodostettavissa seudullisissa yksiköissä. Tavoitteena on, että eri viranhaltijoilla olisi erikoisosaamista ympäristöterveydenhuollon eri osa-alueilta. Pirtevässä erikoistumista on toteutettu siten, että terveystarkastajien osalta on siirrytty alueelliseen työnjakoon syyskuussa 2007. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että terveystarkastajat eivät enää hoida oman kuntansa kaikkia terveystarkastajien liittyviä asioita vaan työnjako perustuu terveystarkastajien erikoistumiseen ja vastuualueisiin. Terveystarkastajat on jaettu elintarvike- ja terveydensuojelutarkastajiin, jotka toimivat laaturyhmässä. Ryhmien sisällä tarkastajilla on omia vastuualueita, esimerkiksi ruokamyrkytykset, pakkausmerkinnät, tupakkavalvonta, päiväkodit, koulut. Laatuvaastava vastaa oman vastuualueensa valvonnan yhdenmukaisuudesta ja koordinoinnista koko alueella. Tavoitteena on yhdenmukaistaa toimintaa ja luoda yhtenäiset linjaukset valvontaan. Myös yritysten toiminta helpottuu, kun valvonta ja asetetut vaatimukset eivät ole sidoksissa kuntarajoihin. Terveydensuojelutarkastajat vastaavat myös kuluttajaturvallisuus- ja kemikaalivalvonnasta.

Elintarviketarkastajat työskentelevät pareina valvonta-alueilla, joita ovat myynti- ja valmistuspaikat, suurtaloudet (laitoskeittiöt) sekä tarjoilupaikat (ravintolat, kahvilat yms.) Elintarviketarkastajille kuuluu myös tupakkalain valvonta mm. tupakkatuotteiden myyntipaikkojen sekä ravintoloiden ja ravitsemisliikkeiden tupakointitilojen ja tupakointikieltojen osalta. Lisäksi elintarvikevalvonnassa on päivystäjäjärjestelmä, jossa ohjataan kaikki elintarvikevalvontaa koskevat puhelut yhteen numeroon virka-aikana. Päivystäjä ohjaa puhelut tarvittaessa asiasta vastaavalle työparille. Kuntien vaihteita ohjeistetaan ohjaamaan elintarvikevalvontaa koskevat puhelut päivystäjälle.

Valvonnan resurssit on jaettu niin, että elintarvikevalvonnan käyttöön varataan 6 henkilön työpanos ja terveydensuojelu-, KuTu- ja kemikaalivalvontaan yhteensä 6 henkilön työpanos.

Taulukko 1. Pirtevan henkilöstö

	Virkanimike	vastuualue	muuta
Outi Lepistö	Ympäristöterveyspäällikkö	Hallinto yksikön johtaminen ja kehittäminen henkilöstöhallinto laitosvalvonta	
Tiina Korpela	Palvelusihteeri	toimistotyöt laskutus kosisivut	
Maria Wahlfors	Valvontaeläinlääkäri	eläinsuojeluvalvonta eläintautivalvonta ensisaapumis- ja laitosvalvonta maidontuotantotilojen hygieniavalvonta	ympäristöterveyspäällikön sijainen
Elintarvikevalvonta			
Sanna Loppi	Terveystarkastaja	Myynti- ja valmistuskohteet	Erytisruokavaliovalmisteet Pakkausmerkinnät Pakkausmateriaalit
Marja-Leena Kulma-Laine	Terveystarkastaja	Myynti- ja valmistuskohteet	Tupakkavalvonta Nikotiinivalmisteet
Raija-Liisa Oinonen	Terveystarkastaja	Suurtalouskohteet	Oma- ja valvonta
Annikka Vallittu	Terveystarkastaja	Suurtalouskohteet	Näytteenotto
Hanna Virtanen	Terveystarkastaja	Tarjoilukohteet	Tervekuu -ohjelma
Ülle Kärk	Terveystarkastaja	Elintarvikelaaturyhmän vetäjä Tarjoilukohteet	Ruokamyrkytykset Ruokamyrkytystyöryhmän jäsen
Eläinlääkärit			
Kimmo Lampinen	Eläinlääkäri	eläinlääkintähuolto eläinsuojelu eläintaudit	Hämeenkyrö
Kirsi Hammar	Eläinlääkäri	eläinlääkintähuolto eläinsuojelu eläintaudit	Nokia/ Pirkkala
Olli Soininen	Eläinlääkäri	vastaava eläinlääkäri eläinlääkintähuolto eläinsuojelu eläintaudit	Lempäälä/ Vesilahti

Jaana Romu	Eläinlääkäri	eläinlääkintähuolto eläinsuojelu eläintaudit	Ylöjärvi
Jyrki Haapasalmi	Eläinlääkäri	eläinlääkintähuolto eläinsuojelu eläintaudit	Kuru

<p>Terveydensuojeluryhmä sähköposti: etunimi.sukunimi@pirkkala.fi</p>	Vastuualue
<p>Seppo Pöysti terveystarkastaja puh. 050 547 6138, (03) 3134 2950</p>	<p>Asunnontarkastukset ja kaikki terveydensuojelulain yleistettävät: Ylöjärvi Vesilaitokset: Hämeenkyrö, Pirkkala ja Ylöjärvi Koulut: Hämeenkyrö, Pirkkala ja Ylöjärvi Leirikeskukset: Ylöjärvi, Hämeenkyrö, Pirkkala</p>
<p>Markku Mäkiranta terveystarkastaja puh. 040 779 9285, (03) 3134 2943</p>	<p>Asunnontarkastukset ja kaikki terveydensuojelulain yleistettävät: Lempäälä ja Vesilahti Uimahallit: Koko Pirtevan alueella Leirintäalueet: Koko Pirtevan alueella Leirikeskukset: Nokia, Lempäälä, Vesilahti Vesilaitokset: Lempäälä, Nokia ja Vesilahti Koulut: Lempäälä, Nokia ja Vesilahti</p>
<p>Ulla-Riikka Pääskynkivi terveystarkastaja, terveydensuojeluryhmän vetäjä puh. 050 521 5140, (03) 3134 2947</p>	<p>Asunnontarkastukset ja kaikki terveydensuojelulain yleistettävät: Hämeenkyrö ja Pirkkala Sosiaalialan laitokset (esim. vanhainkodit ja lastenkodit): Hämeenkyrö, Pirkkala ja Ylöjärvi Parturit ja kampaamot: Hämeenkyrö, Pirkkala ja Ylöjärvi Kokoontumishuoneistot: Hämeenkyrö, Pirkkala ja Ylöjärvi Päiväkodit: Hämeenkyrö ja Lempäälä Majoitushuoneistot: Hämeenkyrö, Pirkkala</p>
<p>Riikka Marttinen terveystarkastaja puh. 040 779 9284, (03) 3134 2944</p>	<p>Asunnontarkastukset ja kaikki terveydensuojelulain yleistettävät: Nokia Sosiaalialan laitokset (esim. vanhainkodit ja lastenkodit): Lempäälä, Nokia ja Vesilahti Parturit ja kampaamot: Lempäälä, Nokia ja Vesilahti Kokoontumishuoneistot: Lempäälä, Nokia ja Vesilahti Päiväkodit: Nokia ja Vesilahti Majoitushuoneistot: Ylöjärvi, Nokia, Lempäälä, Vesilahti</p>
<p>Petteri Hoisko terveystarkastaja puh. 050 312 3062</p>	<p>Kauneus- ja jalkahoitolat: Koko Pirtevan alueella Eläinsuojat: Koko Pirtevan alueella asemakaava-alueilla Kuntosalit, liikuntahallit, jäähallit yms., sekä yleiset saunat ja talviuintipaikat: Koko Pirtevan alueella Uimarannat: Hämeenkyrö, Nokia ja Ylöjärvi Päiväkodit: Pirkkala ja Ylöjärvi Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten valvonta: Koko Pirtevan alueella</p>

Kaarina Helenius terveystarkastaja puh. 050 526 2829, (03) 3134 2248	Kemikaalivalvonta: Koko Pirtevan alueella Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten valvonta: Koko Pirtevan alueella Uimarannat: Lempäälä, Pirkkala ja Vesilahti
--	---

Taulukko 2. Suunnitelma voimavarojen jakautumisesta valvottaville toimialoille

	Käytettävissä kokonaisuudessa htv /htpv	kokonaisuudesta käytettävissä suunnitelmalliseen valvontaan htv/htpv
Elintarvikevalvonta	1101,3 htpv	771,61htpv
Terveystarkastuksen valvonta	864 htpv	180 htpv
Tupakkavalvonta	16 htpv	10 htpv
Kemikaalivalvonta	30 htpv	17 htpv
Kuluttajaturvallisuusvalvonta	167 htpv	0,42htv/77htpv
Eläinlääkintähuolto	900 htpv	
yhteensä	3078,30	1055,61

2.3 Koulutus

Valvontahenkilöstön koulutukseen panostetaan vuosina 2011-2014 osallistumalla sekä valtakunnallisiin ja alueellisiin tilaisuuksiin että toimiala- ja tehtäväkohtaiseen koulutukseen. Koulutuksissa painotetaan oman vastuualueen ja työtehtävien mukaista koulutusta.

Koulutukseen varataan toimialoitain 3-5 pv/v/henkilö. Koulutukset suunnitellaan ensisijaisesti oman vastuualueen ja käytännön työtehtävien mukaan. Koulutustilaisuuteen osallistuneet esittävät muulle henkilökunnalle lyhyen tiivistelmän tärkeimmistä koulutustilaisuudessa esiin tulleista seikoista toimistopalaverissa tai sähköpostilla. Kaikista koulutuksista tehdään koulutushakemus, johon liitetään koulutustilaisuuden ohjelma.

2.4 Kohderekisteri

Pirtevässä käytetään TerveKuu-ohjelmaa, joka toimii valvontakohderekisterinä. Ohjelmaan tallennetaan perustiedot valvontakohteista, kuten toimija, yhteystiedot, toimiala, tehdyt tarkastukset, näytteenotot, neuvonta ja mahdolliset pakkotoimet. Lisäksi kohdetietoihin merkitään tieto omavalvontasuunnitelmasta ja muita tarpeellisia tietoja. Kohderekisteri pyritään pitämään ajan tasalla jatkuvasti. Tarkastuspöytäkirjat, päätökset ja lausunnot talletetaan Pirkkalan kunnan sähköiseen arkistoon Twebiin. Lisäksi voidaan tallentaa muita tarpeellisia asiakirjoja. Tervekuulta tehdään kunkin kohteen kohdekortista linkki Twebiin.

Valvontakohteet merkitään kohderekisteriin kun niistä on saatu tieto ilmoitus- tai hakemusmenettelyn kautta tai muulla tavoin. Uusia valvontakohteita löytyy esimerkiksi valvontatehtävien ohella ja median avulla (paikallislehdet, ilmoitukset, puhelinluettelot, internet). Valvontakohteen lopettaessa toimintansa kohderekisteriin merkitään kohde lopettaneeksi. Kohderekisteristä kerätään keskusviranomaisten edellyttämät vuosittaiset raportit.

Vuosina 2011-2014 ollaan mukana valtakunnallisissa elintarvikevalvontatietojärjestelmäprojekteissa, joiden tavoitteina on elintarvikevalvontatietojen keruu keskitetysti. Elintarvikevalvontakohteiden tietoja Pirtevässä on alettu syöttämään elintarvikevalvontarekisteriin vuonna 2010.

2.5 Viestintä

Viestintään kuuluu asiakaspalvelu, neuvonta ja opastus sekä tiedottaminen.

Asiakaspalvelua hoitavat kaikki Pirtevan työntekijät. Asiakaspalvelusta toimistolla vastaa palvelusihteri. Pirtevan kotisivuilta löytyvät kaikkien työntekijöiden ajantasaiset yhteystiedot. Lisäksi yhteyttä voi ottaa Pirtevan sähköpostiosoitteen tai henkilökohtaisten sähköpostiosoitteiden kautta.

Neuvonta ja ohjaus pyritään suuntaamaan viranhaltijoiden erikoistumisen ja vastualueiden mukaan. Elintarvikevalvonnassa toimii lisäksi päivystäjä, jolle ohjataan päivystysjakson aikana kaikki elintarvikevalvonnan puhelut.

Asiakastyytyvääsyyttä selvitetään vuosittaisten asiakastyytyvääsyysskyselyjen avulla.

Pirtevässä noudatetaan avointa tiedotuspolitiikkaa. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan omien kotisivujen lisäksi kuntien kotisivuilla sekä paikallislehdissä. Tarvittaessa järjestetään tiedotustilaisuuksia.

Pirtevässä ensisijainen tiedotusvastuu on ympäristöterveyspäälliköllä. Lisäksi eri alojen laatu- vastaavat vastaavat omalta osaltaan oman vastualueensa tiedotuksesta ja koulutuksesta. Tiedottamista erilaisissa tilanteissa koordinoi ympäristöterveyspäällikkö.

Erityistilanteissa ensisijainen tiedotusvastuu on usein valvontakohteella, kuten toimijalla tai kiinteistön omistajalla. Tästä esimerkkeinä ovat uimahallin vesien laadusta tiedottaminen tai pilaantuneiden elintarvikkeiden vetäminen pois myynnistä. Pirtevan erityistilanneohjeessa annetaan tarkemmat ohjeet tiedottamisesta erilaisissa ympäristöterveydenhuollon erityistilanteissa.

2.6 Valvonnan maksullisuus

Ympäristöterveydenhuollon alan toiminnan maksullisuus on laajentunut koskemaan ilmoitus- ja hyväksymiskäsittelyjen lisäksi suunnitelmallista tarkastus- ja näytteenottoa. Valvontamaksuja peritään siten, että ne kattavat valvonnasta aiheutuneet kustannukset.

Ympäristöterveydenhuollon maksutaksan hyväksyminen edellyttää hyväksytyä valvontasuunnitelmaa. Maksutaksaa tullaan päivittämään muuttuneiden kustannusten takia vuoden 2011 alussa. Maksutaksa on nähtävillä Pirtevan kotisivuilla www.pirteva.fi/maksutaksa.

2.7 Laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu

Pirtevan alueella ei ole omaa laboratoriota. Näytteet tutkitaan Eurofins –laboratoriossa ja Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n laboratoriossa Tampereella.

Laboratorioiden yhteystiedot:
Eurofins Scientific Finland Oy
Hatanpäänkatu 3 A
33900 Tre
p. 03-2306500

KVVY
Hatanpäänkatu 3 B
33900 Tre
p. 03-2461200

3. Valvonnan toimialat

3.1 Yleistä

Tämän suunnitelman mukainen valvonta perustuu kansanterveyslain 1 §:ssä mainittujen ympäristöterveydenhuollon lakien mukaan kunnille säädettyyn valvontaan. Lainsäädäntö on esitetty toimialakohtaisissa valvontaohjelmissa. Keskeisin valvottava lainsäädäntö on listattu tämän suunnitelman liitteeseen 1.

Toimialakohtainen valvonta esitellään valvontaohjelmissa. Tähän suunnitelmaan on koottu valvontayksikön alueella erityisesti suunnitelmakaudella painottuva valvonta, painopisteet ja projektit. Toimialakohtaiset valtakunnalliset ohjelmat löytyvät Pirtevan kotisivuilta www.pirteva.fi.

3.1.2 Tarkastuksen sisältö ja tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä aika

Valvontasuunnitelma-asetuksen mukaan kunnan suunnitelman tulee sisältää tarkastuksen sisällön määrittely sekä tarkastukseen keskimääräisesti käytettävä aika. Tarkastus voi sisältää useiden ympäristöterveydenhuollon lakien mukaisia toimenpiteitä ja tarkastuspöytäkirjasta tulee esittää, minkä säännösten mukaan tarkastus on tehty. Tarkastusaikaan vaikuttaa tarkastuksen sisällön laajuus ja tarkastusaikaan katsotaan kuuluvaksi varsinaisen kohteessa tehdyn tarkastuksen lisäksi tarkastukseen valmistautuminen sekä tarkastuspöytäkirjan laatiminen.

Ympäristöterveydenhuoltoon liittyvän valvonnan toimeenpanossa tarkastustoiminta on oleellinen osa selvitetäessä valvottavan kohteen tai toiminnan vaatimustenmukaisuutta. Tarkastus voi kohdistua tiloihin, toimintatapoihin, olosuhteisiin, asiakirjoihin ja tuotteisiin. Yksittäinen tarkastus voi pitää sisällään koko kohteen tarkastuksen tai vain jonkin osa-alueen tarkastuksen. Valvontaohjelma-asetuksen (664/2006) mukaan tarkastukset voivat sisältää näytteiden ottoa ja mittauksia kohteen, kohteessa harjoitettavan toiminnan tai siellä valmistettavien tuotteiden tai tarjottavien palvelujen terveyshaittojen, turvallisuuden ja määräystenmukaisuuden arvioimiseksi. Pelkkää näytteenotokäyntiä ei voida pitää tarkastuksena.

Tarkastuksesta tehdään tarkastuskertomus, joka toimitetaan tiedoksi asianosaisille pääasiassa sähköisesti kunnan arkistointijärjestelmä Tweb:n kautta. Tarkastuskertomus voidaan tarvittaessa lähettää tiedoksi myös muille viranomaisille. Tarkemmat ohjeet tarkastuksen ja tarkastuskertomuksen tekemisestä on esitetty laatujärjestelmässä.

Terveydensuojelulain mukaisen valvontatarkastuksen tavoite on selvittää terveysvaaran tai haitan esiintyminen eli aiheutuuko toiminnasta terveyshaittaa tai esiintyykö sellaisia tekijöitä ja olosuhteita, joista johtuen terveyshaitta voi syntyä ja antaa haitan estämiseksi ja tilanteen korjaamiseksi tarpeelliset määräykset ja ohjeet. Tarkastukseen liittyy tavallisesti aistinvaraista tarkastelua ja arviointia sekä mahdollisesti mittauksia ja näytteenottoa jatkotutkimuksia varten.

Seuraavassa taulukossa on esitelty tarkastuksen yleinen sisältö toimialoittain.

Taulukko 3. Tarkastuksen yleinen sisältö eri toimialoilla

	Tarkastuksen yleinen sisältö
Elintarvikevalvonta	minkä tahansa näkökohdan tutkiminen sen toteamiseksi, onko kyseinen näkökohta vaatimusten mukainen Suunnitelmalliset tarkastukset tehdään pääsääntöisesti ennalta sovitusti. Yksi tarkastus ei yleensä voi kattaa koko yrityksen toimintaa, kohdistuu johonkin tiettyyn osaan.
Kemikaalivalvonta	säännöllisesti ja ennalta suunnitellusti arvioitava valvontakohteen markkinoille saattamien tai vähittäismyynnissä olevien kemikaalien vaatimustenmukaisuus Yleensä tarkastuksista ilmoitetaan ennakkoon
Terveysvalvonta	selvittää terveyshaitan esiintymisen (aistinvaraista tarkastelua ja arviointia, usein mittauksia ja näytteenottoa)
Kuluttajaturvallisuusvalvonta	tarkastuksen tarkoitus selvittää, onko tarjottu palvelu tai tavara turvallinen Yleensä tarkastuksista ilmoitetaan ennakkoon.
Tupakkalainvalvonta	Tavoite tarkastaa kohteen toiminnan ja tilojen vaatimustenmukaisuus.

3.1.3 Valvontakohteiden / valvontakohdetyypien tarkastustiheydet

Eri toimialojen valvontakohteiden tarkastustiheydet Pirtevässä on esitelty liitteinä olevissa taulukoissa. Tarkastustiheyksien pohjana ovat keskusvirastojen antamat suositukset tarkastustiheyksistä ja tarkastuksiin käytetystä ajasta. Tarkastustiheydet perustuvat suoritettuun riskinarviointiin, jonka mukaan pienimmän riskin sisältäviä toimintoja tarkastetaan vähiten.

3.2 Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvonnan tavoitteena on toteuttaa elintarvikelainsäädännössä asetettuja päämääriä. Tarkoituksena on suojata kuluttajaa elintarvikemääräysten vastaisten elintarvikkeiden aiheuttamilta terveysvaaroilta ja taloudellisilta tappioilta. Elintarvikelain avulla halutaan turvata korkealaatuinen elintarvikevalvonta, mikä edellyttää, että valvonta on suunnitelmallista, oikein kohdennettua, tehokasta ja eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa. Valvontaan tulee myös varata riittävät voimavarat.

Elintarvikelainsäädännön lähtökohtana on, että ensisijainen vastuu elintarvikkeen turvallisuudesta ja määräystenmukaisuudesta on elintarvikealan toimijalla. Omavalvonnan avulla toimija varmistaa, että elintarvikkeen turvallisuus ei vaarannu sinä aikana, kun elintarvike on toimijan vastuulla. Viranomaisvalvonnan tehtävänä on puolestaan varmistaa, että omavalvonta toimii tehokkaasti ja että elintarvikkeen turvallisuus, jäljitettävyys ja muu määräystenmukaisuus toteutuu kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa. Todetessaan seikkoja, jotka eivät täytä lainsäädännön vaatimuksia, on valvontaviranomaisen annettava elintarvikealan toimijalle ohjeita ja kehotuksia epäkohtien poistamisesta (elintarvikelaki 53 §). Valvontaviranomaisen on seurattava, että toimija poistaa epäkohdat. Tarvittaessa valvontaviranomainen ryhtyy hallinnollisiin pakkokeinoihin epäkohtien korjaamiseksi (elintarvikelaki luku 7). Pakkokeinoja ovat mm. erilaiset määräykset ja kiellot, uhkasakko sekä teettämis- ja keskeyttämishaka, haltuunotto sekä elintarvikehuoneiston hyväksynnän peruuttaminen. Pirtevässä toimivalta pakkokeinojen käyttöön on delegoitu viranhaltijoille elintarvikelain mahdollistamalla tavalla.

Eläimistä saatavien elintarvikkeiden ensisaapumisvalvonta on valtiollistettu vuonna 2008, jolloin vastuu valvonnasta on siirtynyt kunnilta Eviralle. Pirtevä on laatinut sopimuksen Eviran kanssa

ensisaapumisvalvonnan toteuttamisesta. Sopimuksen mukaan ensisaapumisvalvontaa suoritetaan Eviran laatiman valvontasuunnitelman mukaisesti.

3.2.1. Laatujärjestelmä

Elintarvikevalvontaviranomaisen tulee laatia toimintaansa sopiva laatujärjestelmä sekä ylläpitää ja soveltaa sitä. Pirtevan laatujärjestelmä on hyväksytty Pirkkalan ympäristölautakunnassa syyskuussa 2008. Laatujärjestelmä koostuu laatuksikirjasta, toimialakohtaisista menettelytapaohjeista sekä käytössä olevista lomakkeista. Laatujärjestelmä päivitetään vuosittain.

3.2.2. Elintarvikevalvonnan priorisointi, riskiarviointi ja painopistealueet Pirtevässä

Pirtevan alueella on vuoden 2010 lopulla yhteensä 1979 kpl elintarvikevalvontakohdetta, jotka on esitetty kunnittain liitteessä 3. Vuosien 2011–2014 valvontasuunnitelman suunnitelmalliset tarkastustiheydet (liite 4) on määritetty käyttäen omaa riskinarviointia (liite 2). Yksilöidyn riskinarvioinnin perusteella saadusta tarkastustiheydestä voidaan kuitenkin poiketa, mikäli se nähdään tarpeelliseksi (esim. vähäinen toiminta, pienet riskit). Kohdekohtainen riskinarviointi on tehty 42,4 %:ssa elintarvikelain mukaisissa kohteissa.

Riskinarviointiin perustuen ja keskushallinnon lähettämien tietojen puutteellisuudesta johtuen suunnitelmallisia tarkastuksia ei kohdenneta vuonna 2011–2014 alkutuotantoon, mikäli uutta ohjeistusta ei niiden osalta tulla toimittamaan.

Suunniteltuihin tarkastustiheyksiin eivät sisälly uusien elintarvikehuoneistojen ennakkotarkastukset, käyttöönottoon liittyvät tarkastukset, toimijanvaihdokseen liittyvät tarkastukset eivätkä erilaisten asiakasvalitusten käsittely. Toimijanvaihdoksen yhteydessä voidaan tehdä suunnitelmallinen tarkastus, jos se on valvontasuunnitelman mukaan ajankohtainen. Tarkastuksen yleinen määritelmä on esitelty kohdassa 3.1.2. Elintarvikevalvonnan tarkastuksen yksityiskohtaisempi määritelmä löytyy valtakunnallisesta elintarvikevalvontaohjelmasta.

Ruokamyrkytyspäilyt ja asiakasvalitukset selvitetään viipymättä. Päätös uusien elintarvikehuoneistojen toiminnan aloittamisesta tehdään 60 vuorokauden sisällä hakemuksen saapumisesta, ellei asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus tai muu erityinen syy edellytä asian pitempää käsittelyä.

Valvonnan yleiset painopistealueet vuosille 2011–2014 ovat seuraavat:

- Suunnitelmallisten tarkastusten osuutta kaikista tarkastuksista pyritään lisäämään niin, että ne kattaisivat 70 % koko valvonnasta. Suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan tarkastuksia tulisi tehdä vuosina 2011-2014 yhteensä 856 kpl vuodessa. Resurssien niukkuudesta johtuen valvontaa joudutaan priorisoimaan, koska henkilöstövoimavarat riittävät vuodessa arviolta 493 suunnitelmalliseen tarkastukseen.
- Suunnitelmallisia tarkastuksia tehdään riskinarvioinnin perusteella. Riskinarviointi tehdään suunnitelmallisen tarkastuksen yhteydessä ja tarvittaessa.
- Omavalvonnan toimivuutta seurataan osana säännöllistä tarkastustyötä.

Lisäksi elintarvikevalvonnan tarkastusten painopistealueet vuosina 2011-2014 ovat:

- 2011 jäljitettävyys ja kuljetukset

- 2012 kunnossapito ja yleinen hygienia
- 2013 omavalvonta
- 2014 pakkausmerkinnät, reseptit

Painopistealueita päivitetään vuosittain huomioiden valtakunnallinen elintarvikeohjelma.

Pirtevallalla on tarkoitus käynnistää alueellinen ristiinauditointiprojekti yhdessä lähiseudun muiden valvontayksiköiden kanssa vuonna 2011. Auditoinnit toteutetaan noudattaen Eviran laatimaa auditoijan käsikirjaa ja pääauditoijan tulee olla suorittanut auditointikoulutus. Auditaitavia osa-alueita ovat laitosvalvonta sekä leipomo- tai myymälätarkastukset. Auditoinnit tehdään yksikön omaa laatu- ja järjestelmää tai lainsäädäntöä vasten.

3.2.3. Kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen

Valvonnan yhteydessä otetaan viranomaisnäytteitä pääasiassa omavalvonnan toimivuuden varmistamiseksi. Näytteitä voidaan ottaa mm. lainsäädännön toimijalle määräämän näytteenoton ja tutkimusten varmistamiseksi sekä epäiltäessä tuotteiden turvallisuutta. Lisäksi varaudutaan myös kuluttajavalitusten perusteella tehtäviin tutkimuksiin, elintarvikkeista aiheutuvien terveysvaaratilanteiden tutkimuksiin sekä ruokamyrkytysten selvittämiseksi tarvittaviin tutkimuksiin.

Vuosien 2011-2014 aikana toteutettava näytteenottosuunnitelma on liitteessä 6.

3.2.4. Valtakunnalliset projektit

Kansalliset seurantaohjelmat perustuvat kansalliseen tai EU-lainsäädäntöön ja niitä toteutetaan vuosittain. Ohjelmia ovat:

- kansallinen salmonellavalvontaohjelma;
- kansallinen elävien eläinten ja eläimistä saatavien elintarvikkeiden vierasainevalvontaohjelma;
- kasvissuojeluainejäämien valvontaohjelma
- ympäristö- ja muiden kontaminanttien seurantaohjelma
- säteilyttämisen osoittamista koskeva valvontaohjelma.
- muut mahdolliset komission valvontaohjelmat.

Pirteva osallistuu resurssien sallimissa rajoissa ohjelmiin liittyvään näytteenottoon ja vastaa osaltaan tarvittavista valvontatoimenpiteistä.

3.3 Terveysuojelu

Terveysuojelulain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen. Lakia toteutetaan ennakolta ehkäisemällä, vähentämällä ja poistamalla sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa.

Terveysuojelulain mukaiseen valvontaan on Pirkkalan ympäristöterveydenhuollolla käytettävissä noin 4,8 terveystarkastajan viran työpanos. Suunnitelmalliseen valvontaan arvioidaan olevan käytettävissä 21 % tästä työpanoksesta eli 1,0 henkilötyövuosi (htv). 1 htv on noin 180 tehollista henkilötyöpäivää (htpv), kun koulutuksiin, kokouksiin, lomiin yms. kuluva aika on vähennetty pois. Loput n. 3,8 htv käytetään muuhun kun suunnitelmalliseen valvontaan.

Suunnitelmalliseen valvontaan ei sisälly muu terveysuojelulain mukainen valvonta kuten ilmoitusten/lupien käsittely, asunnontarkastukset, erilaisten valitusten selvittely, talous- ja uimavesien näytteenotto, yleinen neuvonta ja suunnittelu.

3.3.1. Pirtevan terveydensuojeluvalvonnan priorisointi ja painopisteet vuosina 2011-2014

Terveydensuojelun suunnitelmallisesta valvonnasta voidaan nykyisellä henkilöstöresurssilla (4,8 htv) suorittaa Valviran esittämästä minimivalvonta tasosta n. 80 %:a. Tehtävien priorisointi on suoritettu alempien riskiluokkien 1 ja 2 tarkastustiheyttä harventamalla ja varaamalla tarkastuksiin vähemmän aikaa, vastaavasti joihinkin kohteisiin kuten kouluihin on varattu ohjetta enemmän tarkastusaikaa. Arviointi perustuu terveystarkastajien harkintaa ja heidän tietoihinsa tarkastuskohteista.

Painopisteet

- 1) Jatketaan suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvien valvontakohteiden selvittämistä, riskinarviointia ja hyväksymättömien tilojen hyväksymistä.
- 2) Jatketaan pienten talousvettä toimittavien vesilaitosten/vesiosuuskuntien selvittämistä, valvontatutkimusohjelmien laatimista ja näytteenoton käynnistämistä.
- 3) Uimavesiprofiilit ja uimavesiluokitus 2011 ja 2012.
- 4) Isoille vesilaitoksille erityistilannesuunnitelman laatiminen / päivittäminen.
- 5) Ilmoituksenvaraisten laitosten tarkastuksissa painopiste lasten ja nuorten käyttämissä tiloissa, sekä vanhainkodeissa ja vastaavissa vanhushuollon yksiköissä.
- 6) Majoitus- ja kokoontumistilat pyritään käymään läpi ja hyväksymään hyväksymättömät kohteet suunnitelmakauden 2011-2014 aikana.

3.3.2. Suunnitelmallisen valvonnan kohteet

Terveydensuojelulain mukaiset valvontakohteet Pirtevan alueella yhteensä ja kunnittain on esitetty liitteissä 7 ja 8. Useimmat terveydensuojelulain valvontakohteet ovat joko luvan- tai ilmoituksenvaraisia (TsL 13 § ja 18 §), jolloin terveydensuojeluviranomainen tekee hakemusta tai ilmoitusta koskevan päätöksen ennen kohteen tulemista valvonnan piiriin. Tämän jälkeen tällainen kohde pääsääntöisesti tulee suunnitelmallisen ja valvonnan kohteeksi.

Moneen valvontakohteeseen kohdistuu useampien ympäristöterveydenhuollon lakien valvontatoimia. Tarkastus voi sisältää useiden ympäristöterveydenhuollon lakien mukaisia toimenpiteitä.

Terveydensuojelulain mukaiset valvontakohteet tarkastetaan säännöllisesti ja siten, että oleelliset terveydensuojelun näkökohdat tulevat katetuiksi tarkastuksissa. Tätä varten Valvira antaa valtakunnallisessa valvontaohjelmassa ohjeet keskimääräisistä valvontatiheyksistä sekä valvontaja tarkastuskäyntien ydinasioista, jotka tulee tarkastuksessa havainnoida ja selvittää niiden vaatimustenmukaisuus.

Tarkastusten sisältö on esitetty kohdetyypeittäin liitteessä 9. Tarkastuksen yleinen määrittely löytyy suunnitelman kohdasta 3.1.2.

Terveydensuojelulain mukaiset ilmoituksen- ja luvanvaraiset kohteet jaetaan kolmeen riskiluokkaan, joiden perusteella ohjelmassa määritellään keskimääräinen tarkastustiheys. Riskiluokitus on esitelty valtakunnallisessa terveydensuojelun valvontaohjelmassa vuosille 2011-2014.

Valvontakohdetyypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävän ajan määrittelyssä otetaan huomioon tarkastuksen tarkoitus, tarkastuksen valmistelu, tarkastuksen sisältö ja sekä tarkastuskerptomuksen laatiminen.

Arvio säännöllisen valvonnan tarkastuksiin ja niihin liittyviin muihin tehtäviin kuluva ajasta on esitetty liitteessä 7. Suunnitelmallisen valvonnan kohdemäärät kunnittain on esitetty liitteessä 8.

3.3.3. Suunnitelma näytteiden ottamisesta / projektit

Terveydensuojelulaki ja sen perusteella annetut säädökset määrittelevät talous- ja uimavesistä otettavat näytemäärät sekä näytteistä tehtävät analyysit.

Alueen talousvettä tuottavien laitosten vesinäytteet otetaan valvontatutkimusohjelmien mukaisesti. Näytteenottajana toimii kohteesta riippuen terveystarkastaja tai muu hyväksytty näytteenottaja. Valvontatutkimusohjelmia päivitetään tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Allasvesi- ja uimarantavesinäytteet ottaa terveystarkastaja tai muu hyväksytty näytteenottaja.

Muu suunnitelmalliseen valvontaan liittyvä näytteenotto voidaan kohdistaa tarpeen mukaan esimerkiksi valvontakohteen siivoustoiminnan omavalvonnan toimivuuden ja oman siivoustoiminnan tehokkuuden tarkistamiseen puhtausnäyttein.

Puhtausnäytteitä voidaan ottaa esim. saunojen, pesutilojen ja wc-tilojen pinnoilta tai parturikampaamojen, kauneushoitoloiden sekä muiden vastaavien tilojen välineistä. Sosiaalialan laitoksista otetaan pintapuhtausnäytteitä vuosina 2012 – 2014.

Pelkkä näytteenotto ilman muita valvontatoimia (tehdään tarkastuspöytäkirja) ei ole tämän valvontasuunnitelman mukainen tarkastus.

Ratsastuspalveluyritysten oheistoimintojen suunnitelmallinen valvonta toteutetaan vuonna 2011 projektina yhdessä elintarvikevalvonnan kanssa. Oheistoiminnoilla tarkoitetaan ratsastusleiriläisten majoitusta ja heidän ruokailujensa järjestämistä, kioskin pitämistä, kokoontumistilojen vuokrausta ryhmille ja muita näihin rinnastettavia toimintoja.

3.4 Tupakkalain valvonta

Tupakkatuotteiden vähittäismyynti muuttui luvanvaraiseksi 1.4.2009. Myyntilupaa haetaan myyntipaikan sijaintikunnalta. Myyntilupa koskee kaikkea vähittäismyyntiä (myymälät, kioskit, ravintolat, tupakka-automaatit, yms). Tupakkatuotteiden tukkumyymälä, joka ei harjoita tupakkatuotteiden vähittäismyyntiä, ei tarvitse tupakkatuotteiden vähittäismyyntilupaa.

Tupakkalaissa säädetään toimenpiteistä, joilla ehkäistään tupakkatuotteiden käytön aloittamista, edistetään niiden käytön lopettamista ja suojellaan väestöä tupakansavulle altistumiselta. Lain tavoitteena on ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden käytön loppuminen. Valvonnan yhtenä painopisteenä on alle 18-vuotiaiden ympäristön tupakansavulle altistumisen vähentäminen sekä pyrkimys estää alaikäisten tupakan saatavuutta.

Tupakkalain säännölliseen valvontaan kuuluu:

- tupakointikieltojen ja -rajoitusten valvonta
- tupakkatuotteiden myyntipaikkojen ja myynnin valvonta
- tupakointivälineiden myynnin valvonta
- automaattisen myyntilaitteen sijoittamisen valvonta

- tupakkatuotteen, tupakkajäljitelmän ja tupakointivälineen mainonta- ja muun myynninedistämistoiminnan valvonta

Säännöllisen valvonnan lisäksi on huomioitava muu kunnan tehtävänä oleva tupakkalain tarkoittama valvonta sekä siihen varattava työaika- ja henkilöresurssi. Tällaista muuta valvontaa, mikä ei vaadi säännöllisyyttä, ovat erilaiset suunnitelmaan sisältyvät yllättävät valvontatapaukset kuten esim. tupakan myyntiin alaikäiselle tai tupakan mainontaan tai tupakointikieltojen rikkomiseen liittyvät valitukset sekä näihin liittyvät selvitykset ja valvontatoimet.

Kunnan valvontaviranomainen valvoo, ettei kunnan alueella rikota tupakkalain mainonta- ja myynninedistämiskieltoa. Erityisesti kunnan on valvottava, etteivät sen alueella toimivat yrittäjät riko mainonta- ja myynninedistämiskieltoa. Esimerkiksi paikallislehdessä tai paikkakunnalla kotitalouksiin jaettavissa julkaisuissa tapahtuvan mainonnan jatkaminen tai uudistaminen voidaan tehokkaasti estää kunnan toimenpitein. Kunnan antama kiello ja uhkasakko ovat tupakkalain nojalla mahdollisia toimenpiteitä, ellei mainontaa oikaista vapaaehtoisin toimin.

Tupakkalain säännöllistä valvontaa suoritetaan Pirtevässä osana kohteessa tehtävää muuta ympäristöterveydenhuollon valvontaa. Esimerkiksi elintarvikemyymälöihin ja kioskeihin tehdyn muun ympäristöterveydenhuollon lain mukaisen tarkastuksen yhteydessä valvotaan myös tupakkalain perusteella tupakan myyntiä ja mainontakieltoa sekä lääkelakiin perustuen nikotiinikorvaushoitovalmisteiden myyntiä. Mikäli mahdollista, selvitetään myös myydäänkö kohteessa lain vastaisesti suunuuskaa. Nuuskahavainnoista ilmoitetaan poliisille. Koska myyntikiellossa olevaa nuuskaa säilytetään sen nopeaan pilaantuvuuden takia elintarvikkeiden säilytykseen tarkoitetuissa kylmälaitteissa, nuuskan myyntikiellon noudattaminen voidaan tarkastaa elintarvikelain mukaisen tarkastuksen yhteydessä. Terveystieteiden lain mukaisten kohteiden, esimerkiksi päiväkotien ja oppilaitosten tarkastusten yhteydessä voidaan samalla tarkastaa myös kohteiden tupakkalain mukaisuus. Lisäksi tarkastuksia pyritään tekemään yhteistyössä aluehallintoviraston alkoholitarkastajien kanssa.

Tarkastuksen sisällön yleinen määrittely on kohdassa 3.1.2. Tarkastuksen sisällön yksityiskohtainen määrittelmä sekä tarkastusohje löytyvät valtakunnallisesta tupakkalain valvontaohjelmasta. Tupakkalain eri kohdetyyppien mukaiset tarkastustiheydet on esitetty liitteessä 10.

Lääkelaki sallii nikotiinivalmisteiden myynnin vähittäismyymälöissä, kioskeissa, huoltoasemilla ja ravitsemisliikkeissä tietyin ehdoin. Kunnan valvontaviranomainen myöntää luvat nikotiinivalmisteiden myyntiin ja valvoo alueellaan lain noudattamista. Nikotiinivalmisteiden myyntipaikkoja tulee valvoa vuosittain. Nikotiinivalmisteiden myynnin valvonta on kytketty tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myyntipaikkojen valvontaan.

3.4.1. Tarkastuksella käytettävät menetelmät (tupakointikiellot ja rajoitukset) ja mahdollinen näyteenotto

Tupakkalain mukaisella tarkastuskäynnillä käytetään ensisijaisesti aistihavaintoihin perustuvaa arviointia.

Jos aistinvaraista havainnointia ei voida käyttää esimerkiksi sen takia, että tarkastusta suorittavalla henkilöllä on jokin hajuaistin toimintaan vaikuttava sairaus tai haitta (esimerkiksi oma tupakointi), joka estää aistinvaraisen arvioinnin hajuaistin perusteella, tupakansavun kulkeutumista voidaan selvittää merkkisavututkimuksella.

Valvontaviranomaisen omaan harkintaan perustuen mahdollisissa epäselvissä ja riitatilanteissa voidaan ottaa kertaluontoinen lyhyt ilmanäyte imemällä pumpulla ilmaa näytekeräimen läpi. Aktiivi-keräysmenetelmän käyttöön turvaudutaan vain poikkeustilanteissa.

3.4.2. Pirtevan tupakkalain valvonnan painopistealueet

Toimintavuosi	2011	2012	2013	2014
Tupakointikiellot ja -rajoitukset	<ul style="list-style-type: none"> • Koulut ja muut oppilaitokset • Muut lasten ja nuorten suosimat sisätilat • Tupakointitilat 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulut ja muut oppilaitokset • Muut lasten ja nuorten suosimat sisätilat 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulut ja muut oppilaitokset • Muut lasten ja nuorten suosimat sisätilat 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulut ja muut oppilaitokset • Muut lasten ja nuorten suosimat sisätilat
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myynti ja mainonta sekä tupakkajäljitelmien ja tupakan vastikkeen mainonta	<ul style="list-style-type: none"> • Tupakkatuotteiden myyntilupa • Koulujen ja muiden oppilaitosten läheisyydessä olevat tupakkatuotteiden myyntipaikat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tupakkatuotteiden myyntilupa sekä tupakkatuotteiden esilläpito vähittäismyymälöissä • Koulujen ja muiden oppilaitosten läheisyydessä olevat tupakkatuotteiden myyntipaikat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tupakkatuotteiden esilläpito vähittäismyymälöissä 	<ul style="list-style-type: none"> • Tupakkatuotteiden esilläpito vähittäismyymälöissä

3.5 Kemikaalivalvonta

Kemikaalilain tarkoituksena on ehkäistä ja torjua kemikaalien aiheuttamia terveys- ja ympäristöhaittoja sekä palo- ja räjähdysvaaroja. Laki koskee kemikaaleja sekä mm. niiden valmistusta, maahantuontia, markkinoille saattamista, jakelua, myyntiä ja muuta luovuttamista.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelystä ja rajoituksista (REACH1) tuli voimaan 1.6.2007. Asetusta sovelletaan vaiheittain 11 vuoden aikana. Asetus edellyttää, että jäsenvaltiot ylläpitävät järjestelmää, jossa suoritetaan virallista valvontaa. Virallisen valvonnan tarkastusten tulokset, suoritettu valvonta, määrätyt seuraamukset ja muut toimenpiteet on asetuksen mukaan raportoitava komissiolle. REACH-asetuksen johdosta tehdyt ensimmäiset kemikaalilakia (628/2007) ja kemikaaliasetusta (655/2007) koskevat muutokset tulivat voimaan 2.6.2007. Muutokset koskivat mm. käyttöturvallisuustiedotetta ja tietojen toimittamista kemikaalirekisterin tuoterekisteriin. Toinen REACH-asetuksen johdosta tehty kemikaalilain muutos (491/2008) tuli voimaan 21.7.2008 ja kemikaaliasetuksen muutos (514/2008) 1.8.2008. Kemikaalilain muutoksessa säädetään mm. REACH-asetuksen noudattamisen valvonnasta vastaavista viranomaisista ja niiden tehtävistä sekä REACH-asetuksen rikkomusten seuraamuksista. Samalla kumottiin uusia ja olemassa olevia aineita koskevat säännökset ja kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen tehtävät siirrettiin kemikaaliasetuksesta lakitasolle.

Kemikaalivalvonnan yleisenä tavoitteena ja tarkoituksena on selvittää, täyttävätkö Suomessa markkinoilla olevat ja Suomen kautta Euroopan markkinoille luovutettavat kemikaalit Suomen kemikaalilainsäädännön, ja siten myös Euroopan yhteisöjen kemikaaleja koskevan lainsäädännön vaatimukset ja määräykset. Vaatimusten ja määräysten noudattamisen valvonta on osa kemikaaleista aiheutuvien terveys- ja ympäristöhaittojen sekä palo- ja räjähdysvaarojen ehkäisemistä ja torjuntaa ja siten myös onnettomuuksia ennaltaehkäisevää työtä.

Kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen tehtävänä on Euroopan kemikaaliviraston valvontafoorumissa päätettyjen valvontahankkeiden lisäksi osallistua muiden valtakunnallisten valvontahankkeiden toteuttamiseen sekä valvoa erityisesti, että

- 1) markkinoille saatettavat kemikaalit on luokiteltu ja pakattu sekä niiden päällykset on merkitty CLP-asetuksen tai kemikaalilain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti;
- 2) toiminnanharjoittajat ovat toimittaneet kemikaalilain 48 a §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot Valviran ylläpitämään kemikaalituoterekisteriin,
- 3) REACH-asetuksen 31-33 artiklassa tarkoitettuja tiedottamisvelvoitteita noudatetaan;
- 4) REACH-asetuksen 67 artiklan mukaisia rajoituksia noudatetaan;
- 5) vaarallisen kemikaalin vähittäismyyntiä koskevia kemikaalilain ja sen nojalla annettuja säännöksiä noudatetaan;
- 6) pesu- ja puhdistusaineet on merkitty niistä annetun Eu-asetuksen mukaisesti;
- 7) biosidivalmisteiden markkinoille luovuttaminen ja käyttö on kemikaalilain ja biosidiasetuksen mukaista;
- 8) markkinoille tai käyttöön luovutetaan vain sellaisia suojauskemikaaleja, joiden käyttö kemikaalilain ja suojauskemikaaliasetuksen perusteella on sallittua, ja että suojauskemikaalit on merkitty kumotun, mutta edelleen siirtymäaikana sovellettavan suojauskemikaaliasetuksen mukaisesti.

Kemikaalivalvonnan tarkastukset kohdistetaan erityisesti kuluttajakemikaalien toimittajiin (REACH- ja CLP-asetusten mukainen valmistaja, maahantuoja, jatkokäyttäjä tai jakelija) sekä Kemikaaliviraston velvoittaessa myös kuluttajakemikaalien vähittäismyyntiin. Tarkastuksen yleinen sisältö on määritelty kohdassa 3.1.2. Kohdeluokitukseen perustuva tarkastustiheys, valvontakohteiden lukumäärä, tarkastussuunnitelma Pirtevan alueella ja tarkastusten yksityiskohtainen sisältö on esitetty tämän suunnitelman liitteenä 11, 12, 13.

Keskusviranomaisten yhteisessä valvontaohjelmassa todetaan, että yhteen tarkastukseen olisi valvonta-suunnitelmassa varattava aikaa vähintään kaksi (2) tuntia, mutta että vaativimmat kohdet vaativat jopa yhden tai useamman henkilötyöpäivän riippuen tarkastuksen tarkoituksesta, valmisteluun tarvittavasta työstä, tarkastuksen sisällöstä sekä tarkastuskertomuksen laatimisesta. Tarkastukseen käytettävän ajan arvioinnissa kunnassa voidaan käyttää seuraavia oletusarvoja, joita kunnassa voidaan nostaa tai laskea valvonta- ja työkokemusten perusteella:

- Tarkastuksen kemikaalitoimittajan (valmistaja, maahantuojat, jatkokäyttäjä, jakelija) luona, jossa tarkastetaan vähintään viisi (5) kemikaalia, oletetaan edellyttävän 1-2 työpäivää.
- Tarkastuksen vähittäismyymälässä, jossa tarkastetaan vähintään viisi (5) kemikaalia ja tarvittaessa kemikaalien jakelulaitteistojen merkintöjä, oletetaan edellyttävän vähintään neljä (4) tuntia.

Tarkastuksiin on arvioitu käytettävän aikaa seuraavasti:

Tarkastus kemikaalitoimittajan luona, jossa tarkastetaan vähintään viisi (5) kemikaalia: toimistolla tehtävät esityöt: kemikaalitoimittajan lähettämien 5 kemikaalin asiakirja-aineistoon tutustuminen ja niiden tarkastus, merkintätietojen vertaaminen KETU-rekisteriin kemikaalirekisterin tuoterekisterihaut, 1 pv.

valvontakohteessa tehtävä tarkastus, 2 h

tarkastuskertomuksen laatiminen ja tarkastuksessa käytettävien lomakkeiden täyttäminen ja lähettäminen, 3 h

Tarkastus vähittäismyymälässä, jossa tarkastetaan vähintään viisi (5) kemikaalia ja tarvittaessa kemikaalien jakelulaitteistojen merkintöjä:

toimistolla tehtävät esityöt ja tarkastukseen valmistautuminen, 0,4 h

valvontakohteessa tehtävä tarkastus, 1,0 h

toimistolla tehtävät kemikaalirekisterin tuoterekisterihaut sekä tarkastuskertomuksen ja tarkastuslomakkeiden täyttäminen ja lähettäminen, 6 h

3.5.1. Pirtevan painopistealueet kemikaalivalvonnassa

Päivitetään valvontakohteet ajan tasalle.

Tarkastuksia tehdään erityisesti kuluttajille myytäviä kemikaaleja markkinoille saattavien kemikaalitoimittajien kemikaaleihin

Yhteistyön käynnistäminen muiden kemikaalivalvontaviranomaisten kanssa päällekkäisten tarkastusten välttämiseksi.

3.6 Kuluttajaturvallisuusvalvonta

Kuluttajaturvallisuuslainsäädännön tarkoitus on ennaltaehkäistä kulutustavaroihin ja palveluihin liittyviä vaaroja. Tavara tai palvelu ei saa aiheuttaa vaaraa kuluttajan terveydelle tai omaisuudelle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes (Turvatekniikan keskuksen uusi nimi vuoden 2011 alusta alkaen) valvoo kuluttajaturvallisuuslainsäädännön noudattamista sekä suunnittelee, ohjaa ja kehittää valvontaa. Kunnan tehtävänä on alueellaan valvoa lain ja sen nojalla annettujen säädösten, päätösten ja määräysten noudattamista. Kuluttajaturvallisuusvalvonnassa sovellettavan työnjaon mukaisesti kunnat suorittavat alueellaan pääsääntöisesti kuluttajapalveluiden turvallisuuden valvontaa. Tämä sisältää säännöllistä ja riskin arvioinnin perusteella tapahtuvaa alueella sijaitsevien kuluttajapalvelukohteiden valvontakriteeristön mukaista valvontaa, valvontaprojekteihin osallistumista ja ilmoitusten käsittelyä sekä muuta valvontaa tukevaa työtä.

Kulutustavaroiden turvallisuuden valvontaa suoritetaan pääosin Tukes:n toimesta. Kuntatasolla on kuitenkin tarkoituksenmukaista valvoa kosmetiikan, lelujen ja kynttilätuotteiden paikallista valmistusta. Tukes voi pyytää apua kunnista esimerkiksi näytteenottoon ja myynnistä poistettujen

tavaroiden jälkivalvontaan. Kunnan tuoteturvallisuusvalvontaviranomainen käsittelee kulutustavaroita ja kuluttajapalveluja koskevia ilmoituksia ja valituksia, suorittaa valvontaa ja osallistuu alueellisiin ja valtakunnallisiin projekteihin. Kunnassa keskeisiä ja tärkeitä valvottavia kohteita kuluttajan turvallisuuden kannalta ovat erilaiset paikalliset kuluttajapalvelut ja paikallisesti valmistettävien kulutustavaroiden (lelut, kynttilätuotteet, kosmetiikka) turvallisuuden ja vaatimustenmukaisuuden valvonta. Kuluttajapalveluissa valvonta kohdistuu painopistealueiden valvontaan. Muita kohteita valvotaan mm. ilmoitusten perusteella tai kunnan omissa valvontaprojekteissa.

Kunnan tuoteturvallisuusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös neuvoa toiminnanharjoittajia turvallisuuslähtöiseen toimintaan ja opastaa kuluttajaturvallisuuslainsäädännön velvollisuuksien tiedostamiseen.

Kuluttajaturvallisuusvalvontaohjelman teemana vuosille 2011-2014 ovat

- 1) hallituksen esityksessä (99/2010) ehdotetun kuluttajaturvallisuuslain aiheuttamien mahdollisten muutosten omaksuminen ja toteuttaminen.
- 2) kuluttajaturvallisuusvalvonnan painopistealueiden päivityksen aiheuttamien muutosten omaksuminen ja toteuttaminen
- 3) kuluttajaturvallisuusvalvonnan resurssien varmistaminen

Mikäli esitetty lakiehdotus hyväksytään huolehditaan, että valvontaa tekevät henkilöt osallistuvat lainsäädäntöä koskevien muutosten käsittelyä koskeviin koulutustilaisuuksiin tai työnohjauspäiviin. Laatujärjestelmään, maksutaksaan ja nettisivuille tehdään uudesta laista johtuvat päivitykset. Viranhaltijoiden toimivaltaa tarkistetaan uuden lainsäädännön mukaiseksi siten, että valvontatoimissa pystytään nopeasti ja tehokkaasti puuttumaan kuluttajan turvallisuutta uhkaaviin vaaroihin. Lakiesityksessä ilmoitusmenettelyn piiriin tuleville toiminnanharjoittajille tiedotetaan uudesta ilmoitusvelvollisuudesta alueella ilmestyvien paikallislehtien ja internetin välityksellä. Samalla tiedotetaan turvallisuusasiakirjan laadintavelvoitteesta. Ilmoitusmenettely kytketään terveydensuojelulain ilmoitusmenettelyyn niistä kohteista, jotka ovat yhteisiä tuoteturvallisuusvalvonnassa ja terveydensuojeluvälvonnassa. Lakiesityksen edellyttämä erityistilanteisiin varautuminen kuluttajaturvallisuusasioissa otetaan huomioon ympäristöterveydenhuollon erityistilannesuunnitelman seuraavassa päivityksessä.

Pirtevässä kuluttajaturvallisuusvalvonnan resursseja on lisätty jo vuonna 2009 siten, että kuluttajaturvallisuusvalvonnasta vastaa tähän erikoistunut viranhaltija, jolla on lisäksi kuluttajaturvallisuusvalvontatehtäviin koulutettu varahenkilö. Valvottavien kohteita on jaettu siten, että varahenkilöllä on valvottavanaan kokonainen valvontakohdetyyppi varahenkilönä toimimisen lisäksi. Varahenkilö osallistuu myös valtakunnallisiin, Aluehallintoviraston tai kunnan omiin valvontaprojekteihin, joiden kohteena ovat muut kuluttajapalvelut.

Valvontaohjelman uudet painopistealueet (sisäleikkipaikat ja turvapuhelinpalvelut) kartoitetaan ja lisätään niitä koskevat tiedot asiakasrekisteriin. Suunnitelmaan on lisätty vuodelle 2011 sisäleikkipaikat, jotka nyt ovat tiedossa, mutta varsinainen kartoitustyö tehdään 2011. Turvapuhelinpalveluista on suunnitelmaan lisätty nyt arvio kunnissa palvelua tarjoavista yrityksistä. Ko. kohteiden tarkat määrät ja tarkastusten sisältöä koskevat lisäykset ja tarkennukset tehdään valvontasuunnitelman päivityksissä. Kohteiden tarkastukset aloitetaan suunnitelmakaudella.

Tarkastuksen yleinen määrittely löytyy kohdasta 3.1.2. Aiemmin kuluttajaturvallisuusasioista vastannut Kuluttajavirasto on laatinut useimmille painopistealueiden valvontakohteille valvontaohjeet, jotka löytyvät Tukesin nettisivuilta (www.tukes.fi/fi/Kuluttajaturvallisuus/Ohjeita-ja-vaatimuksia-yrittajille/Palveluiden-turvallisuusvaatimuksia) Tukes on valvontaohjelmassa vuosille 2011 – 2014 päivittänyt Kuluttajaviraston 2006 laatiman kunnallisen tuoteturvallisuusvalvonnan valvontakriteeristön, jossa esitetään painopistealueiden valvontakohteille keskimääräiset tarkastustiheydet ja arviot yhden tarkastuskäynnin kestosta. Valvontakriteeristö perustuu arvioon erilaisten kohteiden riskeistä. Riskinarvioinnin perusteet löytyvät Tukes:n ekstranetistä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Tukes:n tarkastustiheydet ja tarkastusten kestot painopistealueiden kohteille, Pirtevan kuluttajaturvallisuusvalvonnan valvontasuunnitelma vuosille 2011 – 2014, suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten sisältö valvontakohtetyypeittäin ja valvontakohteiden lukumäärät kunnittain löytyvät liitteistä 14, 15, 16, 17.

3.6.1. Pirtevan painopistealueet kuluttajaturvallisuusvalvonnassa

Tarkastusten painopisteenä on kohteen kokonaisturvallisuus. Painopiste tarkastuksilla siirretään pois yksittäisten laitteiden teknisten ominaisuuksien mittaamisesta kohti kokonaisvaltaista asiakas- turvallisuuden edistämistä kohteessa. Tämä pitää sisällään mm. toiminnanharjoittajan tekemän turvallisuussuunnitelman, henkilökunnan turvallisuus- ja hätätilanneosaamisen ja koulutuksen, kohteen kunnossapidon järjestelyt ja suunnitelmallisuuden, tietojen antamisen käyttäjille ja ilkeiden torjunnan.

Omavalvonnan merkitystä korostetaan. Valvontakohteiden ylläpitäjät ohjataan kantamaan heille asetettu vastuu käyttäjien turvallisuudesta kaikkien ylläpitämiensä kohteiden osalta. Pyritään vaikuttamaan jo etukäteen laitteiden turvallisuuteen ohjaamalla ylläpitäjät ottamaan turvallisuusnäkökohdat huomioon uusia laitteita hankittaessa, suunniteltaessa tai rakennettaessa. Valvonnassa saatuja havaintoja yksittäisten kohteiden turvallisuudesta ja esim. ylläpitäjän turvallisuussuunnittelusta ja -johtamisesta käytetään hyödyksi laajemminkin ja ylläpitäjää ohjataan huomioimaan asiat muissakin ylläpidettävissä kohteissa.

Valvonnallista otetta pyritään tehostamaan hallitsemalla valvontaprosessin eteneminen tarkastuskertomuksen laadinnasta tarvittaessa aina elinkeinonharjoittajalle tai muulle palvelun tarjoajalle (toiminnanharjoittajalle) annettavaan kieltoon saakka.

Tavoitteet pyritään toteuttamaan tarkastustoimintaa kehittämällä ja kohteiden ylläpitäjille suunnatulla neuvonnalla ja ohjeistuksella, jota kehitetään edelleen vuosien 2011-2014 aikana.

3.7 Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkintähuoltoon kuuluvina velvollisuuksina kunnan on huolehdittava peruseläinlääkintäpalvelujen ja päivystyksen järjestämisestä ja lakisääteisistä virkatehtävistä kuten eläinsuojelusta, lihan-tarkastuksesta, maidontuotantotilojen hygieenisestä tarkastamisesta ja muusta alkutuotannon valvonnasta ja eläintautien valvonnasta ja ennaltaehkäisystä sisältäen eläinten tuonti- ja vientivalvonnan sekä poikkeustilanteisiin varautumisen (valmiuseläinlääkäritoiminta). Evira ja Aluehallintovirasto voivat määrätä virkaeläinlääkäreille myös muita tehtäviä kuten vierasainevalvontaan liittyviä näytteenottoja.

Tarkempaa tietoa eläinlääkintähuollon järjestämisestä on koottu erilliseen eläinlääkintähuollon suunnitelmaan (EHO).

3.7.1. Peruseläinlääkintäpalvelut

Peruseläinlääkintäpalveluihin sisältyy perustason terveyden- ja sairaanhoito, neuvonta, akuuttien sairastapausten hoito, terveydenhuoltosuunnitelmien laatiminen ja ennaltaehkäisevä tautivalvonta myös muissa kuin vaarallisissa ja helposti tarttuvissa eläintaudeissa sekä säännöllinen eläintautitilanteen kartoitustoiminta (erilaiset näytteenotot esim. salmonellanäytteet, verinäytteet ja kliiniset tutkimukset).

Pirtevan alueella toimii viisi kunnaneläinlääkäriä sekä yksi valvontaeläinlääkäri. Kunnaneläinlääkärien vastaanotot sijaitsevat Hämeenkyrössä, Vesilahdella, Nokialla ja Ylöjärvellä (kahden eläinlääkärin yhteisvastaanotto). Ylöjärven eläinlääkäri huolehtii virka-aikaan myös Tampereen alueen suurelainten hoidosta. Pirteva tarjoaa eläinten omistajille eläinlääkintähuoltolain mukaisen terveyden- ja sairaudenhoidon sekä ympärivuorokautisen päivystyksen.

Eläinlääkäripäivystystä ollaan parhaillaan uudistamassa uuden Eläinlääkintähuoltolain mukaisesti. Selvitykset ja neuvottelut asiassa lähiseudun kuntien kanssa ovat käynnissä. Tavoitteena on laajempi seutukunnallinen päivystysalue, jolla toimii yhtä aikaa kaksi päivystävää eläinlääkäriä. Pieneläinten päivystysaikainen hoito (takapäivystyksenä) on tarkoitus järjestää sopimuksella yksityisen eläinlääkäriaseman kanssa, yritys valitaan kilpailutuksen perusteella. Keskitetty puhelinjärjestelmä, jossa suur- ja pieneläinpuhelukäytöt ohjautuvat erillisiin numeroihin on tavoitteena saada toimimaan koko alueella. Asiakkaat soittavat koko (nykyisin Pirtevan ja Tampereen) alueella kahteen päivystysnumeroon; pieneläin- ja suurelännumeroon. Numerot ovat maksullisia.

Tampereen kaupungin kanssa tehdään yhteistyötä eläinlääkintähuollon järjestämisessä. Pirtevan praktikkoeläinlääkäreillä on ollut mahdollisuus kääntää pieneläinpuhelukäytöt Tampereelle (eläinlääkäriasema Tuhatjalkaan) arkisin klo 22.00 alkaen ja muulloinkin tarvittaessa. Lisäksi Pirtevan alueen pieneläinpotilaat on voitu lähettää Tampereelle hoidettavaksi. Pirteva hoitaa Tampereen kaupungin suurelänpalvelut sekä päiväsaikaan että päivystysaikaan ja lisäksi akuutit virkatehtävät päivystysaikana. Päiväsaikaan Tampereen suurelainten hoidosta vastaa pääsääntöisesti eläinlääkäri Jyrki Haapasalmi. Tampereen ja Pirtevan valvontaeläinlääkärit tekevät tiivistä yhteistyötä erityisesti vakavimpien eläinsuojelutapausten hoidossa. Molemmilla valvontaa tekeville eläinlääkäreillä on oikeus suorittaa tarkastuksia yhdessä toistensa alueilla.

3.7.2. Eläintautivalvonta

Virkaeläinlääkärin velvollisuuksia kunnassa ovat eläintautilainsäädäntöön kuuluvat valvontatehtävät ja päätökset. Valtion määräykset tulevat suoraan viranhaltijoille. Aluehallintovirasto ohjeistaa myös tarvittaessa. Pirtevan alueella eläintauteihin liittyvää valvontaa tekevät sekä valvontaeläinlääkäri että kunnaneläinlääkärit.

Säännöllistä eläintautivalvontaa ovat mm. lampaiden ja vuohien maedi-visna- ja scrapietarkastukset ja -näytteenotot, mehiläisten esikotelomätävalvonta sekä salmonellavalvonta. Muiden uhkaavien vaarallisten eläintautien, kuten lintuinfluenssan osalta noudatetaan keskusvirastojen ja maa- ja metsätalousministeriön antamia ohjeita ja säädöksiä. Eläintautivalvonta on jaettu kunnaneläinlääkäreiden ja valvontaeläinlääkäri kesken siten, että käytännön näytteenotto- ja tilatoimenpiteet kuuluvat kunnaneläinlääkäreille, valvontaeläinlääkäri avustaa tarvittaessa. Mehiläistautivalvonta kuuluu kuitenkin poikkeuksena kokonaisuudessaan valvontaeläinlääkärielle.

Valmiuseläinlääkärijärjestelmän mukaisesti alueellisesti koulutetaan osa eläinlääkäreistä ”nopean toiminnan joukoksi” joka pystyy nopeasti ryhtymään toimenpiteisiin vaarallisen ja helposti leviävän eläintaudin uhkatilanteissa oman lääninsä alueella. Nimetyt valmiuseläinlääkärit toimivat aluehallintoviraston ohjauksessa ja saavat asiassa säännöllistä koulutusta useita kertoja vuodessa. Pirtevan alueella valmiuseläinlääkäreitä on kaksi, myös valvontaeläinlääkäri on tulevaisuudessa mukana valmiustoiminnassa.

Tarvittaessa eläintautitapauksissa suoritetaan saneeraustoimenpiteitä, huolehditaan mahdollisten rajoittavien määräysten ja toimenpidemääräysten antamisesta sekä tiedottamisesta aluehallintoviraston ja / tai Eviran ohjauksessa. Tautitapauksissa käytännön toimenpiteitä suorittavat kunnaneläinlääkärit, valvontaeläinlääkäri toimii lähinnä tilanteen koordinaattorina ja mahdollisessa epidemiologisessa selvitystyössä.

Eläintautivalvontaan liittyen kunnaneläinlääkärit tekevät myös eläinten vienti- ja tuontitarkastuksia sekä muita näytteenottoja liittyen mm. eläinnäyttelyihin, myyntitilanteisiin ja siittola- tai keinosiemennystoimintaan. Valvontaeläinlääkäri huolehtii laittomasti maahan tuotujen eläinten palauttamista / lopettamista koskevien päätösten tekemisestä.

Eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi eläinperäisen jätteen käsittelystä annettu ns. sivutuoteasetus velvoittaa toimivaltaisen viranomaisen valvomaan jätteiden oikeaa käsittelyä ja loppusijoitusta. Sivutuotevalvonta kuuluu Pirtevässä valvontaeläinlääkärielle. Toistaiseksi eläinperäisen jätteen käsittelyä valvotaan lähinnä ilmoitusten (ilmoitukset kotieläinten hautaamisesta ja haaskoista yms.) perusteella. Sivutuoteasioissa annetaan myös neuvontaa kysymysten ja havaintojen perusteella. Tulevaisuudessa on tarkoitus käyttää jonkin verran resursseja myös ennaltaehkäisevään tiedottamiseen esim. sivutuotteiden haaskakäytöstä.

3.7.3. Eläinsuojeluvalvonta

Viranomaisten tehtävänä on valvoa, että eläimiä kohdellaan eläinsuojelusäädösten mukaisesti. Kunnissa toimivia eläinsuojeluviranomaisia ovat kunnaneläinlääkärit, terveystarkastajat ja poliisi. Pirtevässä eläinsuojelutehtäviä hoitaa pääasiallisesti valvontaeläinlääkäri, jonka työtehtävät painottuvat vahvasti eläinsuojeluvalvontaan. Päivystysaikana ja valvontaeläinlääkäriin poissa ollessa myös kunnaneläinlääkärit suorittavat akuutteja eläinsuojeluvalvontatehtäviä. Kunnaneläinlääkärit ilmoittavat valvontaeläinlääkärielle havaitessaan praktiikkatyössään eläinsuojelullisia epäkohtia tai saadessaan ilmoituksia epäillyistä eläinsuojelulainsäädännön rikkomuksista.

Tarkastuksia suoritetaan pääasiallisesti silloin, kun on aihetta epäillä, että eläintä hoidetaan, kohdellaan, käytetään tai kuljetetaan säädösten vastaisesti. Viranomaisella on epäilyn perusteella oikeus tarkastaa eläin ja sen pitopaikka sekä eläimen pitoon ja hoitoon liittyvät välineet, ruoka- ja juoma. Epäilyn perusteella tarkastuksia suoritetaan myös kotirauhan piirissä. Tarkastuksilla annetaan neuvontaa ja ohjausta eläinten hoidossa. Havaitessa eläinsuojelulainsäädäntöä rikotun, annetaan tarkastuksilla hallintopäätöksellä määräyksiä ja kieltoja ja ryhdytään tarvittaessa myös kiiretoimenpiteisiin.

Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvaa ammattimaista tai muutoin laajamittaista eläintenpitoa harjoittavia yksiköitä (esim. hevostallit ja eläinkaupat ja pieneläinhoitolat) pyritään tarkastamaan säännöllisesti. Tarkastuksen suorittamisen ei näissä kohteissa tarvitse perustua epäilyyn. Kotirauhan piirissä suoritettava tarkastus edellyttää kuitenkin aina epäilyä. Näistä kohteista ylläpidetään myös rekisteriä Aluehallintoviraston ilmoitusten perusteella. Tarkastuksia voidaan tehdä myös ilman epäilyä sellaisiin paikkoihin, joiden toiminta edellyttää luvan hakemista Aluehallintovirastolta. Tällaisia paikkoja ovat esimerkiksi sirkukset, eläintarhat, eläinnäyttelyt ja eläinkilpailut.

Valvontaeläinlääkäri suorittaa tarkastuksia yksin tai Tampereen valvontaeläinlääkäriin kanssa, joskus myös terveystarkastajan tai kunnaneläinlääkäriin kanssa. Tarkastukselle pyydetään tarvittaessa virka-apua poliisilta. Virka-apun pyytämisen perusteena on epäily tarkastuksen suorittamisen estämisestä tai väkivallan uhasta tai tarve rikkoa lukkoja tai muutoin mennä kotirauhan piiriin omistajan poissa ollessa (esim. huoltoyhtiön avaimilla). Vaikeiden eläinsuojelutapauksien hoitoon voidaan pyytää myös Aluehallintoviraston apua. Poliisia ja syyttäjiä avustetaan pyydettyä eläinsuojelutapausten tutkimisessa ja oikeudenkäynneissä.

Valvontaeläinlääkäri tekee tiivistä yhteistyötä eri viranomaisten kanssa. Seuraavien vuosien tavoitteena on yhteistyön kehittäminen edelleen käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Erityisesti poliisin kanssa on tarpeen luoda toimiva yhteistyöverkosto, yhteistyön kehittäminen on aloitettu jo vuonna 2010. Yhteistyötä on tavoitteena tehdä jonkin verran myös esimerkiksi paloviranomaisten ja rakennusvalvonnan, sosiaalitoimistojen sekä ELY-keskusten kanssa. Viranomaisten lisäksi yhteistyökuvioita tullaan kehittämään mm. maatilojen lomituspalveluita hoitavien tahojen ja ihmisten mielenterveyttä hoitavien tahojen kanssa. Ennaltaehkäisevään eläinsuojelutyöhön ja koulutukseen käytetään myös resursseja tarpeen ja ajan mukaan. Vuoden 2011 tavoitteena on alueella toimiville vapaaehtoisille eläinsuojeluvalvojille ja muille eläinsuojeluyhdistysten toimijoille annettava koulutus ja ohjaus.

Eläinsuojelulakiin kuuluvana kunnan velvollisuutena on myös löytöeläinten säilytys viidentoista vuorokauden ajan. Pirtevan alueen löytöeläinten säilytyspaikkojen yhteystiedot löytyvät Pirtevan kotisivuilta.

3.7.4 Muu valvonta

Valvontaeläinlääkäri tekee Pirtevan alueen maidontuotantotiloilla säännöllisiä, elintarvikelainsäädännön mukaisia tuotantohygieenisii tarkastuksia riskikartoituksen mukaisesti. Vuosien 2011-2013 aikana on tavoitteena kehittää maidontuotantotilojen riskinarviointia yhdessä lähialueiden valvontaviranomaisten kanssa. Muuta alkutuotannon valvontaa tehdään lähinnä liittyen epäilyyn perustuvaan eläinsuojeluvalvontaan. Tavoitteena on seuraavien vuosien aikana tarkastaa ns. ”hiljaisia tiloja” erityisesti lihakarjan pitoon liittyen. Näitä tarkastuksia voivat suorittaa valvontaeläinlääkäriin lisäksi myös kunnaneläinlääkärit.

Lihantarkastuksesta vastaavat kunnaneläinlääkärit kukin oman kuntansa alueella. Pirtevan alueella ei ole kotieläinten pienteurastamoita, mutta lihantarkastusta suoritetaan riistan loppuunseurastukseen hyväksytyissä lahtivajoissa. Lahtivajojen hyväksymisestä vastaa valvontaeläinlääkäri.

Valvontaeläinlääkäri huolehtii myös Eviran määräyksestä otettavista kansalliseen ja EU-tason vierasainevalvontaan liittyvistä näytteenotoista alueella.

Kunnan velvollisuuksiin kuuluu myös pitää rekisteriä alueella olevista alkutuotantopaikoista. Valvontaeläinlääkäri huolehtii Pirtevan alueen alkutuotantorekisterin ylläpitämisestä.

3.7.5. Eviran valtakunnallinen eläinten terveys- ja hyvinvointivalvonnan ohjelma EHO 2011

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira on laatinut valtakunnallisen ohjelman eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta sekä kuntien järjestämistä eläinlääkäripalveluista vuodelle 2011. Ohjelmassa on esitetty kunnan vastaavaa ohjelmaa koskevat vaatimukset. Pirtevässä laaditaan vuosittain oma kunnallinen ohjelmansa perustuen tähän valtakunnalliseen ohjelmaan. Pirtevan EHO:ssa esitetään tarkempi suunnitelma eläinlääkäripalveluiden sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä Pirtevan alueella. Ohjelma sisältää tiedot eläinlääkäripalvelun tuottamisesta, saatavuudesta, laadusta ja mitoituksesta sekä valvontaan kuuluvista tarkastuksista, näytteenotoista ja muista toimenpiteistä. Suunnitelmassa kuvataan valvonnan osalta erityisesti valvontakohteet, hyväksymismenettelyt, tarkastusten suunnittelu ja toteutus, näytteenotto, hallinnolliset pakkokeinot sekä valvonnan toteutumisen seuranta ja raportointi.

4. Erityistilanteisiin varautuminen

Terveysvaaralla tarkoitetaan mitä tahansa biologista, kemiallista tai fysikaalista tekijää tai tilaa, joka saattaa vaarantaa elintarvikkeen turvallisuuden. Kunnan on selvitettävä alueellaan ilmenevät elintarvikkeisiin liittyvät terveysvaaratilanteet. Tällaisia ovat ruokamyrkytykset ja muut elintarvikevälitteiset vaaratilanteet.

Kunta voi saada tiedon terveydelle vaarallisista elintarvikkeista mm. oman alueensa viranomais- tai omavalvonnan tutkimustuloksista, kuluttajavalituksista tai Evirasta. Evira toimii elintarvikkeita ja rehuja koskevan nopean hälytysjärjestelmän (RASFF) virallisena kansallisena yhteystahona. Eviran lähettämiin RASFF -ilmoituksia koskeviin tiedusteluihin viranomaisen on reagoitava välittömästi selvittämällä, onko kyseisiä elintarvike-eriä saapunut Suomeen.

Terveysvaaratilanteissa on toimittava välittömästi vaaratilanteen rajoittamiseksi. Terveysvaaratilanne voidaan havaita mm. elintarvikkeen valmistuspaikassa, maahantuontipaikassa, ensisaapumispaikassa tai jo markkinoilla olevassa elintarvikkeessa. Ensisijaisesti vastuu on toimijalla. Viranomaisen on käytettävä tapauskohtaista harkintaa päättäessään tilanteen vaatimista toimenpiteistä.

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava lääninhallitukselle ja Eviralle todetuista terveysvaaroista sekä tarvittaessa sellaisista valvonnassa esille tulleista seikoista, joilla voi olla vaikutusta elintarvikkeiden turvallisuuteen (elintarvikelaki 52 §). Kunnan tulee ryhtyä toimenpiteisiin vaarallisten erien poistamiseksi markkinoilta, jos toimija ei noudata velvollisuuttaan takaisinvedoissa.

Kunnan on kirjattava terveysvaaratilanteet ja niiden johdosta tehdyt selvitykset ja toimenpiteet.

4.1 Toiminta erityistilanteissa

Koko ympäristöterveydenhuollon erityistilanteisiin varautumissuunnitelma on laadittu ja hyväksytty Pirkkalan ympäristölautakunnassa syyskuussa 2008.

4.2 Epidemioiden selvittäminen (selvitystyöryhmä)

Todennäköisimpiä, useita kertoja vuodessa esiintyviä tilanteita ovat epäilyt ruokamyrkytyksistä ja elintarvikkeen tai veden välityksellä leviävästä infektiosta. Osa taudinaiheuttajista on ns. zoonooseja, joissa taudin aiheuttava patogeeni voi tarttua myös ihmiseen. Yleisimpiä epidemioiden aiheuttajia ovat norovirukset, kampylobakteerit ja yersiniat. Muita mahdollisia aiheuttajia ovat mm. salmonellabakteerit.

Pirtevan ruokamyrkytystyöryhmään kuuluu terveydenhuollon edustaja (tartuntataudeista vastaava lääkäri tai hoitaja) jokaisesta kunnasta, ympäristöterveyspäällikkö, elintarvikevalvonnasta vastaava terveystarkastaja, talousveden valvonnasta vastaava terveystarkastaja sekä tarvittaessa kohdetta valvova tarkastaja ja elintarvikevalvonnan päivystävä tarkastaja.

Työryhmä kokoontuu säännöllisesti (vähintään kerran vuodessa) Pirtevan koolle kutumana. Kokoontumisissa käydään läpi vuoden aikana tulleet epidemiaepäilyt. Luettelo työryhmään kuuluvien henkilöiden ja heidän varahenkilöidensä yhteystiedoista pidetään jatkuvasti ajan tasalla. Tilanteen mukaan laajennetaan selvitysryhmää muilla asiantuntijoilla, kuten ympäristötarkastajalla, epäilykohteen työterveyshuollon edustajalla, vesihuollon edustajalla jne.

Ruokamyrkytyspäilyssä tai vastaavissa erityistilanteissa ryhdytään välittömästi selvittämään tartunnanaiheuttajaa ja tekemään epidemiologista tutkimusta (tarkastus kohteessa, näytteenotot, kyselyt ja haastattelut). Päivystävä elintarviketarkastaja on virka-aikana näytteenottovalmiudessa

tarpeen niin vaatiessa. Epäilystä ilmoitetaan kyseisen kunnan tai kaupungin terveydenhuoltoon. Mikäli useampi henkilö on sairastunut, ilmoitetaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle epidemiaepäilystä.

Pirtevan edustajat tekevät työryhmän puolesta selvitysilmoituksen ja toimittavat sen Eviralle ja aluehallintovirastolle. Ruokamyrkytys-epäilystä tai muusta poikkeavasta tilanteesta tehtävä selvitystyö ja näytteenotto tehdään kunnan kustannuksella. Terveyskeskukset huolehtivat kliinisten näytteiden ja Pirteva elintarvike-, vesi- tai muun tarvittavan näytteenoton kustannuksista. Poikkeuksena ovat valtion kustannettavien näytteiden tutkimukset (eläintaudit). Tarkemmat ohjeet toimimisesta epidemia- tai epidemiaepäilytilanteissa löytyvät Pirtevan varautumissuunnitelmasta.

5. Suunnitelman toteutumisen arviointi

Valvontasuunnitelma-asetuksen mukaan toteutumisen arvioinnissa tulee arvioida:
tarkastusten määrä valvontakohtetyypeittäin,
tarkastusten kattavuus,
näytteiden määrä kohtetyypeittäin sekä
valvonnasta saatujen tulojen kohdentuminen

Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa tarkastellaan, kuinka kattavasti suunniteltu toiminta ja siten suunnitellut tarkastukset ovat toteutuneet. Valvonnan kattavuus arvioidaan valvontakohtetyypeittäin. Kattavuutta kuvataan liittämällä arviointiin selvitys toteutuneiden tarkastusten lukumäärästä valvontakohtetyypeittäin, selvitys näyteenotosta valvontakohtetyypeittäin ja valvontaprojekteihin osallistumisesta. Lisäksi tarkastellaan, onko kaikkien toimialojen valvontaa tehty kattavasti. Toteutumisen toimialakohtaisessa arvioinnissa käytetään apuna keskusvirastojen laatimia lomakkeita, joiden avulla selvitetään toimialakohtaisesti toteutunut valvonta.

Arviointia tehdään myös sen suhteen, miten voimavarojen jakautuminen eri sektoreille käytännössä toteutui. Arviointikriteereitä ovat myös valtakunnallisten painopisteiden ja omien paikallisten painopistealueiden valvonnan toteutuminen. Arvioinnissa tarkastellaan myös erityyppisiin tarkastuksiin ja kohteisiin käytettyä aikaa ja verrataan sitä suunniteltuun ajankäyttöön. Lisäksi esitetään tarkastuksilla esiin tulleiden epäkohtien määriä ja laatua sekä toimenpiteitä näiden epäkohtien korjaamiseksi ja asioiden saattamiseksi lainmukaiselle tasolle.

Mikäli suunnitelmassa asetettuja tavoitteita ei ole saavutettu, toteutumisen arvioinnissa tuodaan esille mahdollisia syitä (virkavapaat, yllättävät projektit yms.) sekä vaadittavia toimenpiteitä (esimerkiksi päätökset, voimavaralisäykset, toiminnan muuttuminen ja painopisteiden tarkentaminen), jotta tavoitteet toteutuisivat seuraavalla tarkastelujaksolla.

Mikäli valvontasuunnitelman mukaisista tavoitteista on jääty merkittävästi, on tämä otettava huomioon valvontatulojen kohdistamisessa. Valvonnan maksullisuutta suunnitelleissa työryhmissä samoin kuin eduskuntakäsittelyn aikana korostettiin, että valvonnasta saaduilla tuloilla tulee turvata kuntien mahdollisuus ylläpitää valvontaa. Keskusvirastot tulevat keräämään tiedot toimialakohtaisista valvontatuloista.

Toteutumisen arvioinnin tulokset toimitetaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle, joka toimittaa ne edelleen keskusvirastoille. Pyydettyäessä toimitetaan Tuotevalvontakeskukselle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia tietoja kemikaalilain mukaisen valvonnan osalta.

LIITTEET

Liite 1 Kuntien valvontaa ohjaavaa keskeistä lainsäädäntöä

Elintarvikevalvonnan lainsäädäntöä

- 1) Elintarvikelaki (23/2006)
- 2) Yleinen valvonta-asetus (EY) N:o 882/2004
- 3) Valtioneuvoston asetus elintarvikevalvonnasta (321/2006)
- 4) Eräiden elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniä-asetus (28/2009)
- 5) Alkutuotantoasetus (134/2006)
- 6) Elintarvikehygieniä-asetus (EY) N:o 852/2004
- 7) Eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygieniä-asetus (EY) N:o 853/2004
- 8) Eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvonta-asetus (EY) N:o 854/2004
- 9) Ensisaapumisasetus (118/2006)
- 10) Lihantarkastusasetus (38/ELEO/2006)
- 11) STM:n asetus elintarvikkeiden tai talousveden välityksellä leviävien ruokamyrkytysepidemioiden selvittämisestä (251/2007)
- 12) Yleinen elintarvikeasetus (EY) N:o 178/2002
- 13) Valtioneuvoston asetus elintarvikelain ja terveydensuojelulain nojalla tutkimuksia tekevistä laboratorioista (1174/2006)
- 14) Valtioneuvoston asetus eräistä elintarvikevalvonnan maksuista (1040/2007) 15) MMM:n asetus eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta (Laitosasetus) (37/EEO/2006)
- 16) STM:n asetus elintarvikkeiden myynnistä ulkotilassa sekä suurten yleisötilaisuuksien hygieenisistä järjestelyistä ja jätehuollosta (731/2007)

Kemikaalivalvonnan lainsäädäntöä

- Kemikaalilaki (744/1989, muutoksineen)
Kemikaaliasetus (675/1993, muutoksineen)
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 648/2004 pesuaineista
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 850/2004 pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006 kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta
STM:n asetus kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä (807/2001, muutoksineen)
STM:n asetus vaarallisten aineiden luettelosta (509/2005)
STM:n asetus kemikaaleja koskevien tietojen toimittamisesta (374/2002, muutos 101/2005)
STM:n asetus vaarallisen kemikaalin päällyksen turvasulkimesta ja näkövammaisille tarkoitettua vaaratunnuksesta (430/2001)
Valtioneuvoston asetus biosidivalmisteista (466/2000). EY komission asetukset (EY) N:o 2032/2003 ja 1048/2005
Suojauskemikaaliasetus (123/1994)
Valtioneuvoston antamat asetukset ja päätökset kemikaaleja koskevista kielloista ja rajoituksista (liite 2)
Asetus vaarallisen kemikaalin vähittäismyynnistä (676/1993)

Nikotiinivalmisteiden lainsäädäntöä

- Lääkelaki (395/1987)

Terveydensuojelun lainsäädäntöä

Terveydensuojelulaki (763/94)

Terveydensuojeluasetus (1280/1994)

Talousveden osalta laatuvaatimukset ja näytteenotto on määritelty seuraavissa säädöksissä:

STM asetus (461/2000) talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista

STM asetus(401/2001) pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista

Uimavesien osalta laatuvaatimukset ja näytteenotto on määritelty seuraavissa säädöksissä:

Allasvedet

STM asetus (315/2002) uimahallien ja kylpylöiden allasveden valvontatutkimuksista ja laatuvaatimuksista

Uimarantavedet

Uusi STM:n asetus valmisteilla, sovelletaan vuodesta 2008 alkaen EU- uimarantojen vesiin.

Tupakkavalvonnan lainsäädäntöä

Tupakkalaki (693/1976)

Asetus toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi (225/1977)

STM:n asetus tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkausten merkinnöistä sekä haitta-aineiden määristä ja mittausmenetelmistä sekä testauslaboratorioista (641/2002)

STM:n päätös tupakointivälineistä (1158/1999)

STM:n asetus tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden vähittäismyyntin omavalvontasuunnitelmasta

Kuluttajaturvallisuusvalvonnan lainsäädäntöä

Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta (75/2004)

Valtioneuvoston asetus kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista (613/2004)

Laki lelujen turvallisuudesta (287/1997)

Laki kosmeettisista valmisteista (22/2005)

KTM:n asetus kosmeettisista valmisteista (75/2005)

Eläinlääkintähuollon lainsäädäntöä

Eläinlääkintähuoltolaki 685/1990

Eläinlääkintähuoltoasetus 1039/1990

Eläintautilaki 55/1980

Eläintautiasetus 601/1980

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä 1774/2002

Eläinsuojelulaki 294/1996

Eläinsuojeluasetus 396/1997

Maa- ja metsätalousministeriön päätökset

Muuta

Hallintolaki (434/2003)

Kuntalaki (365/1995)

Valtioneuvoston asetus kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta (N:o 665)

Valtioneuvoston asetus ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisista valvontaohjelmista (N:o 664)

Laki palvelujen tarjoamisesta (1166/2009)

Liite 2 Elintarvikevalvontakohteiden riskinarviointi ja tarkastustiheyksien määräytyminen

Pirteva

Valvontatiheyden määrittäminen elintarvikevalvonnassa

- perustarkastusmääräksi otetaan kohdetyypeittäin Pirtevan valvontasuunnitelmassa esitetty tarkastustiheys, jossa on jo huomioitu toiminnan laajuutta ja luonnetta (oletus, että kaikki kunnossa)
- kustakin osasta valitaan parhaiten toimintaa tai tasoa kuvaava rivi

Pirtevan mukainen tarkastustiheys valvontakohteelle (tarkastustiheys/vuosi, kirjoita Pirtevan arvioima **todellinen tarkastustiheys** tämän rivin keltaiseen kenttään)

Valvontakohteen nimi		kohde	
Arvioinnin suorittaja		pis- teet	ma x
Pvm:			
1. Tuotannon levikki tai asiakasmäärä (annosmäärä)			
	harjoittaa vientiä EU maihin tai kolmansiiin maihin, laaja levikki	20	20
	kansallinen tai > 1000 henkilöä/vrk	15	
	alueellinen tai 500-1000 henkilöä/vrk; (ruokaravintolat, myymälät)	10	
	paikallinen, annoksia 100 - 500 henkilöä/vrk	5	
	ei ruoan valmistusta tai merkittäviä riskejä, annosmäärä <100	0	
2. Elintarvikkeiden käsittely			
	suuri ristikontaminaatiovaara esim. ahtaat käsittelytilat, raakaa lihaa ja kuumentamatta syötäviä kasviksia yms. käsitellään ilman riittävää eriyttämistä	15	15
	ristikontaminaation vaara pienehkö, riittävän suuret tilat, riskitoiminnot riittävästi erillään rakenteellisesti tai toiminnallisesti	5	
	helposti pilaantuvien elintarvikkeiden käsittelyssä ja säilytyksessä pieniä virheitä	5	
	käsittelyssä ei virheitä, asianmukaiset säilytystilat helposti pilaantuville elintarvikkeille, vain riskittömiä tuotteita, pakatut tuotteet	0	
3. Elintarvikkeiden jäähdytys ja muu lämpötilahallinta			
	valmistetaan jäähdytettäviä ruokia, jäähdytyslaitteisto puuttuu tai riittämätön kapasiteetti	10	10
	elintarvikkeiden lämpötilahallinnassa useita turvallisuutta heikentäviä puutteita (kuumennus, jäähdytys, säilytys)	10	
	valmistetaan jäähdytettäviä ruokia, yrityksessä riittävä kapasiteetti jäähdyttää	5	
	valmistetaan pieniä määriä jäähdytettäviä tuotteita ja jäähdyttäminen pystytään järjestämään riittävän nopeasti	5	
	lämpötilahallinnassa pieniä puutteita	5	
	ei valmisteta esijäähdytettäviä ruokia, lämpötilahallinta toimii kylmälaitteissa ja tuotteiden kuumennuksessa	0	
4. Kohteen kunto ja varustustaso (laitteiden huolto, kylmätilojen riittävyys, astianpesu)			
	huono, työskentelypinnat huonokuntoiset, laitteisto kulunutta ja huonosti puhdistettavissa	10	10

	keskinkertainen, jonkin verran korjaustarvetta, mutta hygieeniset riskit eivät suuria	5		
	tilojen ja laitteiden kunto ja varustus hyvä ja toimintaan nähden riittävä, kunnossapito toimii	0		
5. Tilojen, laitteiden ja välineiden puhtaus (siivousvälineiden kunto, pesu- ja desinfiointiain.)				
	elintarvikkeiden käsittelytilat epäsiistit, siivouksessa selviä laiminlyöntejä, siivoussuunnitelma tai ohje puuttuu, siivousvarustus huono	15	15	
	kohtuullinen siivoustaso, puhdistussuunnitelma riittävä, tarkkailussa ja dokumentaatioissa puutteita, puhtausnäytteet kielivät ongelmista	10		
	tilat siistit, puhdistussuunnitelma on riittävä, tarkkailussa ja dokumentaatioissa on puutteita	5		
	puhdistussuunnitelma ja puhtauden tarkkailu toimii, tilat siistit	0		
6. Toimintahygienia ja henk.kunta (terv.todistukset, käsihyg, pukeutuminen, tilapäistyön-tek.)				
	huono	10	10	
	keskinkertainen	5		
	hyvä	0		
7. Henkilökunnan asiantuntemus (koulutustausta, riskien tunnistamiskyky, lisäkoulutus)				
	yleistietämys toiminnan riskeistä huono, hygieniosaamistodistukset puuttuvat helposti pilaantuvia elintarvikkeita käsitteleviltä	10	10	
	tilanne keskinkertainen em. seikkojen osalta, yksittäisiä todistuksia puuttuu	5		
	asiantuntemus hyvä, omavalvontasuunnitelma perehdytetty henkilökunnalle, ammatillista täydennyskoulutusta annettu tarvittaessa	0		
8. Omavalvontasuunnitelma				
	omavalvontasuunnitelma puuttuu tai sitä ei löydy	15	15	
	toimintaan nähden riittämätön, ei päivitetä eikä toiminnan riskejä tiedosteta	10		
	toimintaan nähden jokseenkin riittävä, vastaa toimintaa, mutta riskien arviointi puutteellista	5		
	toimintaan nähden riittävä, HACCP toimii, ovs vastaa toimintaa ja suunnitelmaa päivitetään	0		
9. Omavalvonnan toimivuus (dokumentoinnin säännöllisyys, poikkeamiin reagointi)				
	huono	15	15	
	keskinkertainen	10		
	vähän merkityksellisiä puutteita	5		
	hyvä	0		
10. Omavalvontanäytteet (pintapuhtaus-, elintarvike- ja eläinper. tuotantolait. vesinäytteet)				
	näytteenottotarve on (suunnitelmassa tai ilmeinen), mutta näytteenotto ei sisälly suunnitelmaan	10	10	
	suunnitelman mukaisia näytteitä otetaan satunnaisesti, tuloksiin ei reagoida	5		
	näytteet otetaan suunnitelman mukaisesti, tuloksiin reagoidaan	0		
	ei näytteenottotarvetta	0		
11. Näytetulokset (viranomais- ja omavalvontanäytteet)				
	useita huonoja tuloksia; merkittäviä patogeeni- tai myrkyllisiä tuloksia ei oteta	10	10	
	keskimäärin tyydyttäviä	5		
	keskimäärin hyviä	0		

	ei näytteidenottotarvetta toiminnan riskittömyyden vuoksi	0		
12. Listeria- ja salmonellatutkimus (eläinperäisiä elintarvikkeita valmistavat laitokset)				
	suunnitelma puuttuu tai riittämätön riskeihin nähden, suunnitelman huono toteutus	10	10	
	suunnitelma on riittävä, mutta toteutus ei toimi suunnitelman mukaisesti	8		
	suunnitelma on riittävä, valvonta toteutetaan suunnitelman mukaisesti	5		
	listeria- ja salmonellatutkimusta ei tarvita	0		
13. Veden laadun valvonta				
	oma vedenottamo, tarkkailu riittämätön tai erityisiä riskejä	10	10	
	oma vedenottamo, tarkkailu riittävää ei ongelmia	5		
	eläinper. elintarvikkeita käsittelevät laitokset, ohjelmaa ei noudateta (verkostovesi)	5		
	eläinper. elint. käsitt. laitokset suosit. mukaisesti (verkostovesi), muut kohteet, joissa ei tarvetta	0		
14. Elintarvikkeiden pakkaaminen				
	säilyvyysaikoja ei ole määritetty, merkinnöissä puutteita, koostumusta ei huomioitu	10	10	
	säilyvyysaikojen määrittäminen pääosin tehty, pieniä virheitä merkinnöissä tai määrityksissä vajavuutta	5		
	säilyvyysajat määritetty, jos tarvetta, merkinnät kunnossa	0		
	pakkaamisesta ei harjoiteta	0		
15. Elintarvikkeiden valmistus erityisryhmille, allergeenien yms. huomioiminen				
	erityisruokavaliot, pakkausmerkinnät, allergeenit - selviä puutteita	10	10	
	erityisruokavaliot, pakkausmerkinnät, allergeenit huomioitu, gluteiini	5		
	ei merkittäviä erityisryhmiä	0		
16. Toimintakulttuuri (määr. noudattaminen, tiedotus, takaisinvedot, ruokamyrkytykset)				
	suuria puutteita, epidemia- ja turvallisuustilasta eikä toiminta ole muuttunut vaatimusten mukaiseksi	20	20	
	riskejä ei ymmärretä, ohjeita ei pääsääntöisesti noudateta	10		
	keskinkertainen; kohtuullista "kuuliaisuutta", riskit ymmärretään	5		
	hyvin toimiva ja organisoitu	0		
	pisteet yhteensä		20	0
			0	
	Valvontatiheyden arvioinnin mukainen tarkastusmäärä		0	0

Lisätietoja

Allekirjoitus, nimenselvennys

Liite 3 Elintarvikevalvontakohteet kunnittain

Valvontakohteet kunnittain Toiminnan luonteeseen ja laajuuteen perustuva riskiluokka	Valvontakohteiden määrä	Hämeenkyrö	Lempäälä	Nokia	Pirkkala	Vesilahti	Ylöjärvi
HYVÄKSYNTÄÄ EDELLYTTÄVÄ TOIMINTA							
Liha-alan laitokset							
Pienteurastamo	0	0	0	0	0	0	0
Liha-alan laitos yli 10 milj.kg/v	0	0	0	0	0	0	0
Liha-alan laitos 1 - 10 milj.kg/v	4	0	0	1	2	0	1
Liha-alan laitos alle 1 milj. kg/v	1	0	0	0	0	0	1
Kala-alan laitokset							
Kala-alan laitos yli 500 000 kg/v	0	0	0	0	0	0	0
Kala-alan laitos 250 000 - 500 000 kg/v	0	0	0	0	0	0	0
Kala-alan laitos alle 250 000 kg/v	2	0	0	1	0	0	1
Maitoalan laitokset							
Maitoalan laitos yli 2 000 000 l/v	0	0	0	0	0	0	0
Maitoalan laitos 50 000 - 2 000 000 l/v	0	0	0	0	0	0	0
Maitoalan laitos alle 50 000 l/v	0	0	0	0	0	0	0
Muu maitoalan laitos	1	0	0	0	0	0	0
Muna-alan laitokset							
Munapakkaamo yli 100 000 kg/v	0	0	0	0	0	0	0
Munapakkaamo alle 100 000 kg/v	1	0	0	0	0	0	1
Munatuotteiden valmistelaitos	0	0	0	0	0	0	0
Kasvien pakkaamot ja kasvistuotteiden valmistuspaikat							
Valmistuspaikka, jossa pilkkomista tai muuta jalostusta	3	1	1	1	0	0	0
Pakkaamo, jossa vähäistä kauppakunnostusta	2	1	0	0	0	1	0
Leipomot							

Helposti pilaantuvien leipomotuotteiden valmistusta	10	1	2	2	1	0	4
Ruoka- ja kahvileivän valmistusta	8	3	1	1	0	0	3

Valvontakohteet kunnittain Toiminnan luonteeseen ja laajuuteen perustuva riskiluokka	Valvontakohteiden määrä	Hämeenkyrö	Lempäälä	Nokia	Pirkkala	Vesilahti	Ylöjärvi
Muut valmistuspaikat sekä varastot ja kuljetustoiminnat	17	3	2	3	2	1	6
Eläimistä saatavia elintarvikkeita varastoiva laitos	1	0	1	0	0	0	0
Varasto jolla ensisaapumistoimintaa	2	0	1	1	0	0	0
Elintarvikevarasto, muu kuin edellä mainittu	14	2	2	5	1	1	3
Elintarvikekuljetus	24	1	6	3	4	2	8

Ammattikeittiöt

Keskuskeittiö ja ravintola, joka toimittaa ruokaa myös muualle tarjoiltavaksi	65	9	9	18	9	3	17
Ravintola (valmistus ja tarjoilu ko. paikassa)	163	14	39	45	20	6	39
Laitoskeittiö (koulu, päiväkodit, sairaalat, henkilöstöravintolat, (valmistus ja tarjoilu ko. paikassa)	105	24	14	25	5	3	34
Tarjoilukeittiö (muualla valmistetun ruoan tarjoilua)	294	33	61	73	29	18	80
Tarjoilupaikka (ei ruoanvalmistusta, vähäistä tarjoilua)	84	14	16	15	12	8	19

Myymälät ja myyntipaikat

Myymä, jossa ruoanvalmistusta	15	2	1	4	4	0	4
-------------------------------	----	---	---	---	---	---	---

Helposti pilaantuvia elintarvikkeita myydään myös palvelumyyntinä	11	2	4	0	0	1	4
Helposti pilaantuvat elintarvikkeet myydään teollisesti pakattuina (esim. laatikkomyymälät ja kioskit)	118	18	23	30	19	4	24
Elintarvikehuoneisto, jossa ei fyysisesti käsitellä elintarvikkeita (maahantuonti, nettimyyni, agentuurit)	0	0	0	0	0	0	0
Siirrettävä tila/liikkuva myyntilaite	19	4	1	3	4	1	6

Valvontakohteet kunnittain Toiminnan luonteeseen ja laajuuteen perustuva riskiluokka	Valvontakohteiden määrä	Hämeenkyrö	Lempäälä	Nokia	Pirkkala	Vesilahti	Ylöjärvi
Säännöllinen (hyväksymistä edellyttävä) ulkomyynti ja tarjoilu sekä siihen rinnastettava toiminta	49	16	9	5	9	5	5

ILMOITUSTA EDELLYTTÄVÄ TOIMINTA

Alkutuotanto	890	284	139	125	27	182	133
Elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita valmistavat laitokset, markkinoijat ja maahantuojat	10	0	2	2	2	1	3
Elintarvikelain 13.2 §:n mukainen ilmoitettava toiminta (kohdat 2-18)	66	16	12	9	6	3	20
Kohteiden lukumäärä yhteensä	1979	448	346	372	156	240	416

Liite 4 Elintarvikevalvonnan kohdekohtainen tarkastussuunnitelma

Toiminnan luon- teeseen ja laajuu- teen perustuva riskiluokka	Evira		Pirtevan riskinarviointiin perustuva				
	HYVÄKSYNTÄÄ EDELLYTTÄVÄ TOIMINTA	tarkastus/vuosi	aika/tarkastus min	aika/tarkastus max	Henkilötyöp min/vuosi	Henkilötyöp max/vuosi	henkilötyöp /vuosi
Liha-alan laitok- set							
Pienteurastamo Liha-alan laitos yli 10 milj.kg/v							
Liha-alan laitos 1 - 10 milj.kg/v	4	11	3		17,8	4-6	6,4
Liha-alan laitos alle 1 milj. kg/v	1	11	2		3,0	2	0,5
Kala-alan laitok- set							
Kala-alan laitos yli 500 000 kg/v							
Kala-alan laitos 250 000 - 500 000 kg/v							
Kala-alan laitos alle 250 000 kg/v	2	5	2		2,7	3-6	2,4
Maitoalan laitok- set							
Maitoalan laitos yli 2 000 000 l/v							
Maitoalan laitos 50 000 - 2 000 000 l/v							
Maitoalan laitos alle 50 000 l/v							
Muu maitoalan laitos	1	3				3	0,8

Muna-alan laitokset									
Munapakkaamo yli 100 000 kg/v									
Munapakkaamo alle 100 000 kg/v	1	2	2		0,5		1,5		0,4
Munatuotteiden valmistelaitos									
Kasvisten pakkaamot ja kasvituotteiden valmistuspaikat									
Valmistuspaikka, jossa pilkkomista tai muuta jaloitusta		3	3	3	4	3,6	4,9	2	2,8
Pakkaamo, jossa vähäistä kauppakunnostusta	2		1	2	3	0,5	0,8	0,7	0,5
Leipomot									
Helposti pilaantuvien leipomotuotteiden valmistusta	10		3	2	5	8,1	20,3	2	9,5
Ruoka- ja kahvileivän valmistusta	8		1	1	3	1,1	3,2	0,7	1,5
Muut valmistuspaikat sekä varastot ja kuljetustoiminnot									
Muu elintarvikkeiden valmistuspaikka (esim. yhdistelmäelintarvikkeiden valmistus)	17		2	3	5	13,8	23,0	1	9,2
Eläimistä saatavia elintarvikkeita varastoiva laitos	1		2	2		1,1		1	0,3
Varasto jolla ensisaapumistoimintaa	2		1	2	3	0,3	0,4	1	0,6
Elintarvikevarasto, muu kuin edellä mainittu	14		1	2	3	3,8	5,7	0,7	3,3
Elintarvikekuljetus	24		0,7	1	3	2,3	6,8	0,3	1,9

Ammattikeittiöt									
Keskuskeittiö ja ravintola, joka toimittaa ruokaa myös muualle tarjoiltavaksi	65	4	4	6	140,5	210,8	2	87,8	
Ravintola (valmistus ja tarjoilu ko. paikassa)	163	3	3	5	198,2	330,4	1,5	132	
Laitoskeittiö (koulu, päiväkodit, sairaalat, henkilöstö-ravintolat, (valmistus ja tarjoilu ko. paikassa)	105	2	3	4	85,1	113,5	1	49,7	
Tarjoilukeittiö (muualla valmistetun ruoan tarjoilu)	294	1	1	2	39,7	79,5	0,5	29,8	
Tarjoilupaiikka (ei ruoanvalmistusta, vähäistä tarjoilua)	84	0,7	1		58,8		0,3	3,4	
Myymälät ja myyntipaikat									
Myymälä, jossa ruoanvalmistusta	15	3	4	5	24,3	30,4	2	18,2	
Helposti pilaantuvia elintarvikkeita myydään myös palvelumyyntinä	11	2	3	4	8,9	11,9	1,5	7,8	
Helposti pilaantuvat elintarvikkeet myydään teollisesti pakattuina (esim. laatikkomyymälät ja kioskit)	118	0,7	2	3	22,3	33,5	0,5	19,9	
Elintarvikehuoneisto, jossa ei fyysisesti käsitellä elintarvikkeita (maahan-tuonti, nettimyynti, agentuurit)	0	0,7	1	2	0	0	0	0,0	
Siirrettävä tila/liikkuva myyntilaite	19	0,7	1		1,8		0,5	1,3	

Säännöllinen (hyväksymistä edellyttävä) ulkomyynti ja tarjoilu sekä siihen rinnastettava toiminta	49	1	1		6,6		0,5	3,3
ILMOITUSTA EDELLYTÄVÄ TOIMINTA								
Alkutuotanto	890	0,1	1	3			0	0,0
Muu ilmoitusta edellyttävä toiminta								
Elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvia tarvikkeita valmistavat laitokset, markkinoijat ja maahantuojat	10	0,7	1	3	0,9	2,8	0,5	1,4
Elintarvikelain 13.2 §:n mukainen ilmoitettava toiminta (kohdat 2-18)	58	0,7	1	3	5,5	16,5	0,3	4,7
YHTEENSÄ	1979				627,2	962,7		398
								11,4
								409,4

HUOM. Viimeisen sarakkeen tarkastuksiin kuluviissa henkilötyöpäivissä on tässä huomioitu vain kohteessa käytetty aika ja tarkastuskertomuksen kirjoittamiseen kuluva aika. Laskennassa on käytetty keskiarvoa Eviran ilmoittamasta minimi ja maksimi ajasta. Tarkastusaikaan ei ole huomioitu valmistautumisaikaa eikä matkoihin kuluva aikka.

Liite 5: Eläinperäisiä elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä käsittelevien laitosten riskiarviointiin perustuvat tarkastustiheydet 2011-2014

Laitoksen nimi	Laitostyyppi	Tarkastustiheys
Savupojat Oy	Liha-alan laitos 1 - 10 milj. kg/v	6
Lihatukku Jouni Partanen	Liha-alan laitos 1 - 10 milj. kg/v	4
Kestiherkku	Liha-alan laitos alle 1 milj. kg/v	2
Veljekset Mattila	Liha-alan laitos 1 - 10 milj. kg/v	6
Norle Oy	Liha-alan laitos 1 - 10 milj. kg/v	1
Ari Saarikko	Kala-alan laitos alle 250 000 kg/v	3
Kalaliike Petri Nygren, Nokian Savustamo	Kala-alan laitos alle 250 000 kg/v	6
Jääsauhko	Kylmävarasto	1
Heinon Tukku	Elintarvikevarasto	1
Pirkan Säilyketukku	Elintarvikevarasto	2*
Kananmunapakkaamo Ari Oinonen	Munapakkaamo alle 100 000 kg/v	1
Juustola Susan Mäkipää	Muu maitoalan laitos	3*

* = tarkastustiheys ei perustu riskinarviointiin vaan Eviran suositukseen

Liite 6

ELINTARVIKEVALVONNAN NÄYTTEENOTTOSUUNNITELMA 2011-2014

1. Salmonella ja kampylobakteeri elintarvikkeissa 2011

Vuoden 2011 toteutetaan erillinen näytteenottoprojekti, niissä kohteissa, jossa käsitellään raakaa broileria ja lihaa. Erityisesti projekti kohdistuu ulkomaalaista alkuperä olevaan sianlihaan ja broileeriin.

Kampylobakteeri ja salmonella ovat eniten raportoituja ruokamyrkytyksen aiheuttajia Euroopassa, samoin Suomessa.

Salmonella tarttuu ihmiseen raa'an tai huonosti kypsennetyn siipikarjan- tai sianlihan välityksellä. Tauti itää puolesta päivästä muutamaan päivään. Oireina ovat pahoinvointi, vatsakrampit, ripuli, kuume ja päänsärky. Noin 10 % sairastuneista saa jälkitautina niveltulehduksen. Tauti voi olla myös oireeton, jolloin bakteerin kantaja voi tietämättään levittää bakteeria.

Kampylobakteeria esiintyy siipikarjan, sian-, naudan- ja lampaanlihassa. Itämisaika on viisi päivää ja oireet vaihtelevat lievästä ripulista vakavaan suolistotulehdukseen. Bakteeri leviää huonosti kypsennettyjen tai raakojen elintarvikkeiden välityksellä.

Näytteenotto kohdistetaan pintapuhtausnäytteisiin (elintarvikkeiden kanssa kosketuksissa olevat pinnat) ja elintarvikenäytteisiin.

2. Kasvisten salmonellaprojekti v 2011 (valtakunnallinen)

Koska Suomessa on erittäin vähän tietoa salmonellan esiintymisestä markkinoilla olevissa kasviksissa, on valtakunnallisen projektin aiheeksi valittu salmonellan esiintyminen kasviksissa. Projektista kertyvää tietoa on mahdollista käyttää arvioitaessa salmonellariskiä Suomessa.

Kuntien suositellaan ottavan 3-10 näytettä kuukaudessa. Yksi näyte koostuu kahdesta osanäytteestä. Näytteet otetaan tasaisesti vuoden aikana vähittäismyynnistä kotimaisista ja muista EU:n jäsenvaltioista peräisin olevista sekä kolmansista maista tuoduista salaateista, tuoreista yrteistä ja iduista.

Tulokset raportoidaan EVIRAAN.

3. Radioaktiivisuusnäytteenotto v 2012

Elintarvikevalvonnassa toteutetaan radioaktiivisuusvalvontaa. Kartoitukseen tarkoituksena on selvittää cesium-137 pitoisuuksia sienissä, marjoissa, riistassa ja kalassa kaikissa Pirtevaan valvontaan alaisissa kunnissa.

Radioaktiiviset aineet kulkeutuvat maaperästä ja vesistöistä ravintoketjun kautta elintarvikkeisiin ja niistä ihmisiin. Ravintoon johtuvat määrät vaihtelevat huomattavasti laskeuman leviämisaikankohdan, radioaktiivisen aineen sekä elintarvikkeiden ominaisuuksien mukaan. Luonnon ravintoketjusta cesiumin poistuminen Tshernobylin onnettomuuden jälkeen vie vuosikymmeniä ja sitä esiintyykin vielä paikoitellen melko korkeita pitoisuuksia luonnosta saatavissa elintarvikkeissa.

4. Myynti-/tarjoiluajkojen määrittäminen, aistinvaraiset ja mikrobiologiset tutkimukset v 2013

Vuoden 2013 alussa arvioidun tarpeen mukaan toteutetaan erillinen näytteenottoprojekti niissä valvontakohteissa, joissa valmistetaan helposti pilaantuvia elintarvikkeita, joille valmistaja/toimija on määrittänyt myynti- tai säilyvyysajat (elintarvikkeet, joita ei käytetä valmistuspäivänä) ja joissa

on aiemmin todettu puutteita omavalvonnan toimivuudessa (säilyvyysaikojen määrittelemisen, lämpötilavalvonta) tai omavalvontanäytteenotossa.

Tutkittavat bakteerit:

Valmisruokanäytteet

- bakteerien kokonaismäärä
- B. cereus
- sulfiittia pelkistävät klostridit/ clostridium perfringens

Einessalaatit

- bakteerien kokonaismäärä
- B. cereus
- enterobakteerit

Vihersalaatit

- bakteerien kokonaismäärä
- B. cereus
- S. aureus
- Y. pseudotuberculosis (juuresraasteet)

Marja- ja hedelmävalmisteet

- hiivat
- homeet

Konditoriatuotteet

- bakteerien kokonaismäärä
- enterobakteerit
- S. aureus
- B. cereus

Kypsänä myytävä pakkamaton liha ja kala

- bakteerien kokonaismäärä
- enterobakteerit
- S. aureus
- listeria (kala)
- pH

Lisäksi elintarvikkeista arvioidaan aistinvarainen laatu. Näytteet tutkitaan viimeisenä käyttöpäivänä.

5. Patogeeniprojekti v 2014

Vuoden 2014 alussa arvioidun tarpeen mukaan toteutetaan erillinen patogeeniprojekti.

Liite 7: Terveydensuojeluvalvonnan kohteet, tarkastustiheys, tarkastukseen käytetty aika ja riskiluokka

Terveydensuojelulaki	Kohdemäärä 2010	Tarkastustiheys	VALVIRA tarve	Tarkas. määrä kpl	Arvioitu aika	Tarkastus Aika tuntia	Valvira tarve min.	Valvira tarve Max	Riskiluokka PIRTEVA
Kokoontumishuoneistot: luentosalit, kirkot yms	39	0,1	0,2	4	2	8	16		1
Kokoontumishuoneistot: Lasten ja nuortenkohteet	126	0,2	0,5-0,3	25	4	101	101	168	2
Hotellit ja muu majoitustoiminta	60	0,2	0,2-0,3	12	4	48	48	80	1
Leirintäalueet	1	0,2	0,2-0,3	0,2	5	1,0	1	1,7	1
Leirikeskukset	24	0,2	0,2-0,3	5	5	24	24	40	2
Uimahallit, uima-altaat *	8	1	1-2	8	2	16	16	32	3
Uimarannat *	39	1	1-2	39	2	78	78	156	2
Yleiset saunat ja talviuintipaikat*	15	1	1-2	15	3	45	45	90	2
Eläinsuojat ym.	3	0,2	0,25-0,3	1	4	2,4	3	4	1
Koulut, yht.	77	0,3	0,3	23	6	139	128		2
Päiväkodit	168	0,3	0,3-0,5	50	5	252	252	378	2
Lastenkodit	15	0,3	0,3-0,5	5	6	27	25	38	2
Vanhainkodit	23	0,3	0,3-0,5	7	6	41	38	58	2
Muut sosiaalialan huoneistot	20	0,30	0,3-0,5	6,0	5	30	33	50	2
Parturit, kampaamot	163	0,2	0,2	33	3	98	99		1
Kauneus- ja jalkahoitolat, solariumit yms.	52	0,2	0,3-0,5	10	3	31	52	76	1
Tatuointiliikkeet *	4	0,2	0,3-0,5	1	1	1	1		1
Kuntosalit *	30	0,3	0,25-0,3	10	2	20	30	40	1
Hautausmaat	17	0,1	0,2	2	2	3	14		1
Muu liikuntatila, jonka käyttöä ei ole rajoitettu	9	0,3	0,3-0,5	3	4	11	7	12	1
Vesilaitokset yli 5000 käyttäjää tai yli 1000m3/d	4	1	1-2	4	8	32	32	64	3
Vesilaitokset 50-5000 käyttäjää tai 10-1000m3/d	32	1	1-2	32	7	224	224	448	3
Vesilaitokset alle 50 käyt. / 10m3/d tai elint. Yrit. oma kaivo	59	0,3	1	18	5	89	108		2
Vesilaitokset alle 50 käyttäjää tai alle 10m3/d (Ei omaa kaivoa)	95	0,3	0,5	29	5	143	285		1
Yhteensä	1083			340		1463	1629,6	2290	
Yhteensä Htpv						198	220	309	
Valvonta joka suoritetaan Htpv						178,4	81 %	58 %	
	kpl					HTPV			

* Tarkastukset tehdään yhdistettyinä tuoteturvallisuus- ja terveydensuojelutarkastuksina. Tuoteturvallisuuden osuus 24,5 Htpv

Liite 8: Terveydensuojeluvalvonnan suunnitelmallisen mukaiset tarkastuskohteet kunnittain 2010

Suunnitelmallisen valvonnan kohteet kunnittain 2010	Kohde- määrä kpl	Pirk- kala	Lempää- lä	Vesilahti	Nokia	Ylöjärvi	Hämeenkyrö
Kokoontumishuoneistot	39	3	3	3	8	11	11
Kokoontumishuoneistot: Lasten ja nuortenkohteet	126	18	9	5	30	33	31
Hotellit ja muu majoitustoiminta	60	2	14	3	7	20	14
Leirintäalueet	1				1		
Leirikeskukset	24	1	4		2	14	3
Uimahallit, uima-altaat *	8	1	1		2	4	
Uimarannat *	39	6	7	4	6	14	2
Yleiset saunat ja talviuintipaikat*	15	2	3		3	6	1
Eläinsuojat ym.	3			1	2		
Koulut, yht.	77	9	13	5	15	24	11
päiväkodit	168	17	39	13	43	38	18
Lastenkodit	15		2	2	3	7	1
Vanhainkodit	23	1	1	2	5	5	9
Muut sosiaalialan huoneistot	20	0	2	0	6	7	5
Parturit, kampaamot	163	17	24	2	56	44	20
Kauneus- ja jalkahoitolat, solariumit yms.	52	4	7	2	18	12	9
Tatuointiliikkeet *	4	1	1		1	1	
Kuntosalit *	30	4	6	2	9	7	2
Hautausmaat	17	1	2	1	4	7	2
Muu liikuntatila, jonka käyttöä ei ole rajoitettu	9	2	2	0	1	3	1
Vesilaitokset yli 5000 käyttäjää tai yli 1000m ³ /d	4	1	1		1	1	
Vesilaitokset 50-5000 käyttäjää tai 10-1000m ³ /d	32	4	2	1	4	14	7
Vesilaitokset alle 50 käyttäjää tai alle 10m ³ /d tai elintarvikkealan yritykset joissa oma kaivo	59	5	21	11	10	10	2
Vesilaitokset alle 50 käyttäjää tai alle 10m ³ /d (Ei omaa kaivoa)	95	7	3	2	15	8	60
Yht.	1083	106	167	59	252	290	209

Liite 9: Terveysturvallisuuden tarkastusten sisältö valvontakohdetyypeittäin

Kohdetyypit ja tarkastusten sisältö sekä (riskinarviointiin liittyviä tekijöitä)	
Työtila asuinalueella	asutuksen läheisyys, asukkaiden määrä, asukkaiden häiriöalttius, toiminnan jatkuvuus, melu ja muut päästöt
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	yleinen siisteys, käymälät ja muut sosiaalityilat, sisäilman laatu, ilmanvaihto, toiminnan aiheuttama melu (asiakasmäärät, harjoitettavan toiminnan laatu)
Julkinen majoituslaitos * hotellit * matkustajakodit ja muu majoitus * leirikeskukset tai vastaavat majoituskohteet * leirintäalueet * lomamökit	varustelutaso, majoituslaitokset, yleiset tilat, käymälät ja pesu- ja saunatilat, yleinen siisteys, siivousjärjestelyt, sisäilman laatu, ilmanvaihto (asiakasmäärät), talousveden laatu
Yleinen sauna	saunatilat, pesu- ja pukeutumistilat, käymälät, ilmanvaihto, pintojen ja kalusteiden kunto, yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt (asiakasmäärät)
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala, uimaranta tai kylpylä * uimahalli * uima-allas, uimala * kylpylät ja vesipuistot * EU- uimarannat * muut yleiset uimarannat	Uimahallit, kylpylät ym. henkilöstön allasvesihygieeninen osaaminen, valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuminen, allasveden laatuvaatimusten täyttymisen seuranta, tulokset asiakkaiden nähtävillä, puhdistuslaitteiden toiminta niiden huolto ja käyttötarkkailu, ilmanvaihto, yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt, sauna- ja pesutilat, kalusteiden ja pintojen kunto, jätehuolto (asiakasmäärät) Uimarannat: rannan siivous ja jätehuolto, yleiseen käyttöön tarkoitettu käymälät ja pukeutumistilat, valvontaviranomaisen ottamien valvontanäytteiden tutkimustulokset niitä varten varatulla ilmoitustaululla, kieltotaulu päästää koiria ja muita kotieläimiä uimarannalle (riskit uimaveden laadulle, kävijämäärät)
Eläinsuojat ja -aitaukset asemakaava alueella tai vastaava	eläinsuojan, jaloittelupaikan ja ympäristön siisteys, lannan, virtsan ja rehujen käsittely (eläinten laji ja lukumäärä, etäisyys rajanaapureihin, lähialueen muu käyttötarkoitus ja häiriöalttius)
Koulu tai oppilaitos * peruskoulu * lukio, yliopisto, kansalaisopisto * keskiasteen eril. oppilaitokset	yleinen siisteys ja rakenteiden kunto, siivousohjelma ja -välineet, käymälät, pesu- ja pukeutumistilat, valaistus, sisäilman laatu, melu, jätehuolto, piha-alueet, jättiliikenne (oppilasmäärät)

Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustilat	yleinen siisteys ja rakenteiden kunto, siivousohjelma ja -välineet, käymälät, pesu- ja pukeutumistilat, vaatteiden käsittely, valaistus, sisäilman laatu, melu, jätehuolto, piha- ja leikkialueet, jättöliikenne (lapsimäärät)
Vanhainkodit, palvelutalot ja muut asumispalvelut	yleinen siisteys ja rakenteiden kunto, siivousohjelma ja -välineet, käymälät, pesu- ja pukeutumistilat, valaistus, sisäilman laatu, melu, jätehuolto, piha-alueet (asiakasmäärät, omatoimisuus/hoidettavuus)
Parturi, kampaamo	tilojen ja välineiden siisteys ja puhdistus, ilmanvaihto, siivousjärjestelyt, pesutilat, käymälät
Kauneushoitola tai muu ihonkäsittely tai -hoitopaikka, solarium	tilojen ja välineiden siisteys ja puhdistus, ilmanvaihto, siivousjärjestelyt, pesu- ja pukeutumistilat, käymälät
Julkinen kuntosali tai liikuntatila	tilojen ja välineiden siisteys ja puhdistus, ilmanvaihto, siivousjärjestelyt, pesu- ja pukeutumistilat, käymälät
Hautausmaat	ruumiiden säilytys, hautojen peittäminen, yleisökäymälät, puhtaanapito (pohjavesitilanne alueella)
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	toiminnan luonne ja laajuus määrittelee tarkastustoimintaa, (altistuvien määrä, altistava tekijä)
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 5000 käyttäjää tai yli 1000 m ³ /d)	valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuman sekä tutkimustulosten arviointi, henkilöstön talousvesihygieeninen osaaminen, vedenottamoiden ja niiden ympäristön tarkastus, erityistilanteisiin varautuminen, laitoksen oma käyttötarkkailu, laitostilojen siisteys ja kunto, kemikaalien käyttö ja varastointi
Talousvettä toimittavat laitokset (vähintään 50 mutta alle 5000 käyttäjää tai vähintään 10 mutta alle 1000 m ³ /d) tai muu asetuksen 461/2000 mukainen kohde	valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuman sekä tutkimustulosten arviointi, henkilöstön talousvesihygieeninen osaaminen, vedenottamoiden ja niiden ympäristön tarkastus, erityistilanteisiin varautuminen, laitoksen oma käyttötarkkailu, laitostilojen siisteys ja kunto, kemikaalien käyttö ja varastointi
Talousvettä toimittavat laitokset (alle 50 käyttäjää tai alle 10 m ³ /d) tai muu 401/2001 asetuksen mukainen kohde	soveltaen samat kuin yllä toiminnan laajuus (elintarvikealan yritykset, julkinen tai kaupallinen toiminta)

Liite 10. Tupakkalain mukaisten kohdetyyppien tarkastustiheys ja tarkastukseen keskimäärin käytettävä aika

Tupakkalain mukainen kohdetyyppi	Tarkastustiheys / vuosi	Tarkastukseen keskimäärin käytettävä aika (h)	Tarkastustiheys / vuosi Oma arvio	Tarkastukseen keskimäärin käytettävä aika (h) Oma arvio
Tupakointikiellot ja –rajoitukset				
Ravintola tai muu ravitsemisliike, jossa on erillinen tupakointitila (vuonna 2011)	1	4	1	2
Kaikki ravitsemisliikkeet (sekä tupakointilalliset että ravintolat, joissa on tupakoinnin täyskielto)	0,3	4	0,3	2
Päiväkotien ja oppilaitosten sisätilat ja ulkoalueet	0,3	3	0,3	1
Alaikäisille lastensuojelulain tai mielenterveyslain nojalla hoitoa antavat laitokset	0,3	3	0,3	1
Kokoontumishuoneistot: luentosalit, kirkot yms.			0,1	1
Kokoontumishuoneistot: lasten ja nuorten kohteet			0,2	1
Tupakkatuotteiden myynti, mainonta ja esilläpito				
Myyntilupa-asiat (myös tukkumyymälät, joissa on vähittäismyyntiä)	0,25	4	0,3 - 1	2
Tupakkatuotteiden tukkumyymälät, joissa ei ole vähittäismyyntiä	0,5	4	0,5	2
Pääasiassa alle 18-vuotiaille oppilaille tarkoitettujen oppilaitosten läheisyydessä sijaitsevat tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myyntipaikat ja automaattiset myyntilaitteet	0,5	4	0,5 - 1	2
Pääasiassa alle 18-vuotiaille tarkoitettujen harrastus- ja kerhotoiltojen sekä muiden alle 18-vuotiaiden suosimien paikkojen läheisyydessä sijaitsevat tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden myyntipaikat ja automaattiset myyntilaitteet	0,3	4	0,3 - 1	2
Automaattiset myyntilaitteet muissa paikoissa (ks. kaksi edellistä)	0,2	2,5	0,2	2
Tupakkatuotteiden, tupakointivälineiden, tupakkajäljitelmiä ja tupakan vastikkeiden	0,5	2	0,5	2

myymälämainonta sekä tupakkatuotteiden esilläpito				
---	--	--	--	--

Tupakkalain mukaiset valvontakohteet

Tupakkalain valvontakohdetyyppi	Valvontakohteiden lkm
Tupakointikieltojen ja -rajoitusten noudattaminen	
Ravitsemisliikkeet	
Ravintolat, joissa on erillinen tupakointitila	10
Ravintolat, joissa on tupakoinnin täyskielto	300
Oppilaitokset	79
Päiväkodit	167
Yleiset tilaisuudet	arvio 10
Yleiset kulkuneuvot ja odotustilat	ei kartoitettu
Tupakkalain 12 § 2 ja 5 kohtien mukaiset kohteet	ei kartoitettu
Tupakkatuotteiden ja tupakointivälineiden omavalvonta, myynti ja mainonta sekä tupakkajäljitelmien mainonta	
Vähittäismyymäläpaikat	196
Automaattiset myyntilaitteet	4
Muut kohteet (esim. mainonta paikallisessa lehdessä yms.)	ei kartoitettu
Yhteensä	766

Liite 11: Kemikaalivalvonnan kohteiden luonteeseen perustuva tarkastustiheys ja kemikaalivalvonnan kohteiden kuntakohtaiset lukumäärät (25.11.2010)

Valtakunnallisen valvontaohjelman mukaiset kohdetyyppikohtaiset tarkastustiheystavoitteet

Valvontakohdetyyppi	Tavoitteet (kerta/vuosi)
A Teollisuus- ja ammattikemikaalien toimittajat (VA1 ja MA1)	0,2
B: Kuluttajakemikaalien toimittajat (VA2 ja MA2)	1
VÄMY1: erikoistumaton vähittäismyymälä	0,2 tai harvemmin
VÄMY2: Erikoismyymälä	1-0,33
VÄMY3: Itsepalvelutavaratalo	

Kemikaalivalvonnan kuntakohtaiset lukumäärät (25.11.2010)

Valvontakohteet	Kohteiden lukumäärät						
	HÄMEENKYRÖ	LEMPÄÄLÄ	NOKIA	PIRKKALA	VESILAHTI	YLÖJÄRVI	YHT.
Kohdetyyppi							
A Teollisuus- ja ammattikemikaalien toimittajat	0	4	1	1	0	3	9
B kuluttajakemikaalien toimittajat	1	4	4	3	0	3	15
VÄMY1	14	19	11	14	5	12	75
VÄMY2	4	7	12	6	1	6	36
VÄMY3	3	3	1	2	0	2	11
YHTEENSÄ (kpl)	22	37	29	25	6	26	146

Valvontakohdetyypit:

A:Teollisuus- ja ammattikemikaalien toimittajat (sis. aikaisemmat luokitukset Va1 ja Ma1)

B:Kuluttajakemikaalin toimittaja (sis. aikaisemmat luokitukset Va2 ja Ma2)

VÄMY1: erikoistumaton vähittäismyymälä

VÄMY2: erikoismyymälä

VÄMY3: itsepalvelutavaratalo

Aikaisempi luokitus:

Va1 = perus- ja ammattikemikaalin valmistaja (sis aineet ja seokset)

Va2 = kuluttajakemikaalin valmistaja

Ma1=ammattikemikaalin maahantuoja sekä Eu:n sisäpuolelta, että ulkopuolelta

Ma2 = kuluttajakemikaalien maahantuoja sekä Eu:n sisäpuolelta, että ulkopuolelta

Liite 12: KEMIKAALIVALVONNAN TARKASTUSSUUNNITELMA 2011 – 2014

Valvonta- kohde- tyyppi	Kohde- määrä kpl	Tukes Tarkastus- tiheystavoite	Tarkastus- määrä vuodessa Pirtevässä kpl	Arvioitu aika h/tarkas- tus	Aika yhten- sä tuntia	Tukes tarve tarkastus- määrä. kpl/v	Tukes tar- ve tunnit min h	Tu- kes tarve tunnit max h
A (X)	9	0,2	0	12,4	0	2	13,32	26,64
B	15	1	10	12,4	124	15	111	222
VÄMY1 (X)	75	0,2	0	7,4	0	15	60	60
VÄMY2 (X)	36	0,33	0	7,4	0	12	47,52	47,52
VÄMY3 (X)	11	1	0	7,4	0	11	44	44
yhteen- sä	145		10		124	54	275,84	400,1 6
yhteen- sä					17htpv		37htpv	54htp v

(X)- merkityissä valvontakohdetyypeissä tehdään suunnitelmakaudella Euroopan Kemikaaliviraston velvoittamia tarkastuksia tai osallistutaan valtakunnallisiin valvontahankkeisiin, joissa edellytetään kunnan valvontaviranomaisen osallistumista hankkeen toteuttamiseen.

Valvontakohdetyypit:

A: Teollisuus- ja ammattikemikaalien toimittajat (sis. aikaisemmat luokitukset Va1 ja Ma1)

B: Kuluttajakemikaalin toimittaja (sis. aikaisemmat luokitukset Va2 ja Ma2)

VÄMY1: erikoistumaton vähittäismyymälä

VÄMY2: erikoismyymälä

VÄMY3: itsepalvelutavaratalo

Aikaisempi luokitus:

Va1 = perus- ja ammattikemikaalin valmistaja (sis aineet ja seokset)

Va2 = kuluttajakemikaalin valmistaja

Ma1 = ammattikemikaalin maahantuoja sekä Eu:n sisäpuolelta, että ulkopuolelta

Ma2 = kuluttajakemikaalien maahantuojat sekä Eu:n sisäpuolelta, että ulkopuolelta

Liite 13: Kemikaalivalvonnan suunnitelmallisten tarkastusten sisältö valvontakohteen tyypeittäin.

Kemikaalitoimittajalta ja vähittäismyyjältä valitaan tarkastettavaksi vähintään viisi (5) kemikaalia, jotka on luokiteltu vaarallisiksi tai sisältävät vaarallisia aineita ja jotka on tarkoitettu kuluttajien käyttöön. Kukin kemikaali tarkastetaan käyttäen valtakunnallisen valvontaohjelman liitteenä olevia tarkastuslomakkeita. Sekä kemikaalitoimittajien että vähittäismyyjien tarkastuksilla tarkastetaan, että vaarallisen tai vaarallisia aineita sisältävän kemikaalin

1. pakkaus täyttää kemikaaliasetuksen 15 §:n tai CLP-asetuksen 35 artiklan mukaiset vaatimukset, ja että

- pakkaus on varustettu turvasulkimella ja näkövammaisille tarkoitettulla vaaratunnuksella STM:n asetuksen (430/2001) tai CLP-asetuksen liitteen II osan 3 mukaisesti;

2. etiketin merkinnät täyttävät kemikaaliasetuksen 16 §:n tai CLP-asetuksen 17 artiklan mukaiset vaatimukset;

3. STM:n asetuksen (553/2008) mukaiset tiedot on toimitettu Valviran ylläpitämään kemikaalituoterekisteriin (KETU-rekisteri) kemikaalilain 48 a §:n 2 momentin mukaisesti, ja että

- etiketin merkinnät vastaavat rekisteri-ilmoituksen kohtaa 15;

4. pesu- ja puhdistusaineiden pakkausmerkinnät ovat pesuaineasetuksen 11 artiklan ja liitteen VII mukaiset;

5. biosidivalmisteet, antifouling-valmisteet ja suojauskemikaalit löytyvät Valviran ja SYKEN ylläpitämistä rekistereistä ja luetteloista, ja että

6. REACH-asetuksen kemikaaleja koskevia rajoituksia noudatetaan.

Kemikaalitoimittajien tarkastuksilla tarkastetaan em. lisäksi, että vaarallisen tai vaarallisia aineita sisältävän kemikaalin

7. käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen artiklan 31 (tai 1.12.2010 asti kumotun STM:n asetuksen 1202/2001) mukaisesti, ja että

- käyttöturvallisuustiedote vastaa KETU-rekisteriin ilmoitettuja tietoja ja

- etiketin merkinnät vastaavat käyttöturvallisuustiedotteen kohtaa 15.

Käyttöturvallisuustiedote voidaan tarkastaa myös vähittäismyynnin tarkastuksilla esimerkiksi erikoismyymälöissä, missä ammattimaiset käyttäjät ostavat kemikaaleja, jos käyttöturvallisuustiedote on laadittu ja se on saatavilla.

Vähittäismyynnin tarkastuksilla valvotaan em. lisäksi, että erittäin myrkylliset ja myrkylliset kemikaalit säilytetään lukitussa tilassa tai muutoin siten, etteivät asiaankuulumattomat saa niitä haltuunsa. Tämän lisäksi valvotaan jakelulaitteiston merkintöjä esimerkiksi, jos on kyse polttonesteiden tai muiden kemikaalien vähittäiskaupasta automaateista.

LIITE 14. Kuluttajaturvallisuusvalvonnan painopistealueiden kohteiden valvonta

Tuoteturvallisuusvalvonnan valvontakriteeristöissä /1/ määritetään painopistealueiden valvontakohteiden keskimääräiset tarkastustiheydet sekä arviot valvontakäyntien kestosta. Tarkastustiheyteen ja tarkastukseen tarvittavaan aikaan vaikuttaa mm. toiminnan laatu, laajuus ja riskialttius.

Taulukossa 1 henkilötyöpäivä (htpv) on 7,5 h.

a)	b)	c)	d)	e)
N:o	Valvontakohteet	Valvontakäyntien tarve (lkm /kohde /vuosi)	Arvio yhden valvontakäynnin kestosta (ka), sis. paperi-työt, (h)	Tarkastusaika vuositasolla/kohde (htpv)
	Kuluttajapalvelut			
1.1	Huvi- / teemapuisto, tivoli, sirkus eläintarha tai kotieläinpuisto	1	8	1,1
1.2	Kuntosali	0,33	4	0,2
1.3	Laskettelukeskus tai muu rinnekeskus	1	8	1,1
1.4	Leikkikenttä tai puisto asukaspuisto	0,5	4	0,3
1.5	Sisäleikkipaikat – sisäleikkipaikat omana palvelunaan	1	5	0,7
1.6	Rullalautailupaikka tai vastaavanlainen pyöräilypaikka	0,5	3	0,2
1.7	Ohjelmalvelu	0,5	6	0,4
1.8	Kiipeilykeskus / -seinä, muu kuin ed. kohta	0,5	5	0,3
1.9	Ratsastustalli tai muu ratsastuspalvelu	0,5	6	0,4
1.10	Kartingrata	0,5	6	0,4
1.11	Uimahalli / maauimala / kylpylä / vastaava	1	5	0,7
1.12	Uimaranta	1	2	0,3
1.13	Talviuintipaikka	1	2	0,3
1.14	Tatuointi, lävistys tai muu kehonmuokauspalvelu	0,33	2	0,1
1.15	Turvapuhelinpalvelu tai muu vastaava	0,33	4	0,2
1.16	Yleisötilaisuus	0,5	3*)	0,2
	Kulutustavarat			
2.1	Kynttilätuotteiden valmistaja	0,5	3	0,2
2.2	Lelujen valmistaja	0,5	4	0,3
2.3	Kosmetiikan valmistaja	0,5	6	0,4

*) Laskennallisesti joka toinen merkittävämpi yleisötilaisuus tarkastetaan.

/1/ Kunnallisen tuoteturvallisuusvalvonnan valvontakriteeristön (Kuluttajaviraston julkaisu nro 2/2006, Dnro 2006/52/1245) päivitys valtakunnallisessa valvontaohjelmassa vuosille 2011 - 2014,

LIITE 15. Kuluttajaturvallisuuden valvontasuunnitelma vuosille 2011-2014

(kohdemäärät perustuvat 15.11.2010 tietoihin)

Valvontakohteet	Kohde- määrä kpl	tarkastettavien kohteiden mää- rä kpl	tarkastus- aika h/kohde	tarkastuksiin käytettävä aika yht. htp/v	Tukes tarve htpv/v
Kuluttajapalvelut					
1.1 Huvi-/ teemapuisto, tivolio, sirkus, eläintarha tai kotieläinpuisto	2	2	8	2,16	2,16
1.2 kuntosali	30	10	4	5,41	5,35
1.3 Laskettelukeskus tai muu rinnekeskus	0	0	8	0,00	0,00
1.4 Leikkikenttä tai - puisto, asukaspuisto	263	27	4	14,59	71,08
1.5 Sisäleikkipaikat - sisäleikkipaikat omana palvelunaan	2	2	5	1,35	1,35
1.6 Rullalautailupaikka tai vastaavanlainen pyöräilypaikka	4	2	3	0,81	0,81
1.7 Ohjelmapalvelu	36	18	6	14,59	14,59
1.8 Kiipeilykeskus/ - seinä, muu kuin ed. kohta	1	1	5	0,68	0,34
1.9 Ratsastustalli tai muu ratsastuspalvelu	27	13	6	10,54	10,95
1.10 Kartingrata	0	0	6	0,00	0,00
1.11 Uimahalli/ maa- uimala/kylpylä/ vastaa- va	8	8	4	4,32	4,32
1.12 Uimaranta	39	39	2	10,54	10,54
1.13 Talviuintipaikka	14	14	2	3,78	3,78
1.14 Tatuointi, lävistys tai muu kehonmuok- kauspalvelu	4	0,8	2	0,22	0,36
1.15 Turvapuuhelinpal- velu tai muu vastaava	12	4	4	2,16	2,14
1.16 Yleisötilaisuus	12	6	3	2,43	2,43
A YHTEENSÄ	468	146,8		73,59	130,21

jatkuu seuraavalla sivulla

Valvontakohteet	Kohde- määrä kpl	tarkastettavien kohteiden mää- rää kpl	tarkastus- aika h/kohde	tarkastuksiin käytettävä aika yht. htp/v	Tukes tarve htpv/v
Kulutustavarat					
2.1 Kynttilätuotteiden valmistaja	2	1	3	0,41	0,41
2.2. Lelujen valmistaja	1	1	4	0,54	0,27
2.3 Kosmetiikan valmistaja	5	3	6	2,43	2,03
B YHTEENSÄ	8	5		3,38	2,70

PAINOPISTEALUEIDEN VALVONTA YHTEENSÄ A + B
muuhun valvontaan (1) ja muuhun työhön varattu työaika
suunniteltu/Tukes tarve 31.12.2009 asukasluku 113026
hallinnollinen työ
yhteensä htpv/vuosi

77,0	132,9
80	124,33
10	10
167,0	267,2

suunniteltu työaika vuosille 2011-2014 yhteensä htpv /vuosi	167	Tukes vähimmäistarve yhteensä htpv/vuosi	267
---	-----	--	-----

1) Muu valvonta sisältää muiden kuluttajapalveluiden valvontaa. Suunnitelmakauden 1. vuonna toteutetaan kunnallinen valvontaprojekti hiihtolatuojen turvallisuudesta, jota tarvittaessa jatketaan seuraavana vuonna. 2011 osallistutaan muiden kuluttajapalveluiden turvallisuuden osalta tiedossa olevaan valtakunnalliseen projektiin, joka koskee jalkapallomaalien ja koripallotelineiden turvallisuutta.

1.4 leikkikenttien tarkastustiheys on laskettu 0,5 stä 0,1:een perustuen siihen, että pääosa yllä-

pitäjistä on kuntia ja kaupunkeja, eikä YTH:lla ole resursseja toteuttaa ko. valvontaa ukes:n esittämän valvontatiheyden mukaisesti.

1.11 Uimahallien yms. Tarkastusaikaa on vähennetty 4 tuntiin (vaatimus 5h), koska niiden tarkastuksiin ei enää mene sitä aikaa kuin 1. tarkastuksella.

1.14 Tatuointipaikkojen tarkastustiheys on laskettu 0,33:sta 0,2:een perustuen ko. kohteiden tarkastuksiin, joissa on ilmennyt että toiminnanharjoittajat toimivat huolellisuusvelvoitteensa mukaisesti.

Liite 16: Kuluttajaturvallisuusvalvonnan suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten sisältö valvontakohdetyypeittäin

KOHDETYYPPI	TARKASTUKSEN SISÄLTÖ
1.1 huvi-/ teemapuisto ,tivolit, sirkus, eläintarha tai kotieläinpuisto	Tarkastetaan palvelun turvallisuus käyttäen apuna Kuluttajaviraston (jatkossa KUV) laatimaa tarkastuslistaa ja soveltuvin osin KUV:n ohjetta ohjelmopalveluiden turvallisuuden edistämiseksi (julkaisusarja 9/2003:).
1.2 Kuntosali	Tarkastuksella selvitetään kohteen kokonaisturvallisuus (toimijan tekemä turvallisuussuunnittelu, henkilökunnan turvallisuus- ja hätätilanneosaaminen ja koulutus, kohteen kunnossapidon järjestelyt ja suunnitelmallisuus, tietojen antaminen käyttäjille, välineiden sijoitus). Pistokokeenomaisesti ja tarvittaessa tarkastetaan KUV:n laatimia tarkastuslistoja apuna käyttäen: voimaharjoitteluvälineet, voimaharjoituspenkit, kuntopyörät, juoksumatot, soutulaitteet, stepperit ja porrasmousulaitteet
1.3 Laskettelu- /snowtubing- /mäkiautokeskus	Tällä hetkellä ei Pirtevan alueella ole ko. kohteita. Tarkastetaan palvelun turvallisuus Kuv:n ohjeen mukaisesti (julkaisusarja 11/2006: Kuluttajaviraston ohje laskettelupalveluiden turvallisuuden edistämiseksi) käyttäen apuna KUV:n laatimaa tarkastuslistaa.
1.4 Leikkikenttä 1.5 Sisäleikkipaikat	Leikkikenttien yleisen turvallisuustason tarkastaminen (välineiden ja kentän sijainti, kasvillisuus, aitarakenteet, käyttäjille annettavat tiedot ylläpitäjästä, portit, leikkikenttien ylläpitäjien omavalvonnan (kunnossapito ja huolto, vuotuisten, toiminnallisten ja rutiinitarkastusten suoritus) toimivuus. Välineiden turvallisuus tarkastetaan pistokokeenomaisesti ja tarvittaessa KUV:n laatimia tarkastuslistoja apuna käyttäen: koko leikkikenttä, keinut, keinumisvälineet, köysiradat, karusellit, liukumäet. Sisäleikkipaikkoihin sovelletaan valvonnan alkuvaiheessa leikkikenttien, tivoli- ja huvipuistojen tarkastuksiin laadittuja tarkastuslistoja, kunnes Tukesilta tulee tarkemmat ohjeet tarkastusten sisällöstä.
1.6 Skeittauspaikka	Tarkastuksissa käytetään apuna 2009 järjestetyssä-Länsi-Suomen lääninhallituksen-valvontaprojektissa käytettyä aineistoa.
1.7 Ohjelmopalvelu	Tarkastetaan palvelun turvallisuus KUV:n ohjeen mukaisesti (julkaisusarja 9/2003: Kuluttajaviraston ohje ohjelmopalveluiden turvallisuuden edistämiseksi). käyttäen apuna KUV:n laatimaa tarkastuslistaa. Tarkastettavia asioita ovat mm. turvallisuusasiakirja, osallistujille annettavat tiedot ja ennakkomarkkinointi, osallistujien fyysisten rajoitusten huomioiminen, onnettomuuskirjanpito, henkilökunnan ensiapu- ja turvallisuuskoulutus, koneiden, laitteiden ja rakenteiden ja rakennusten määräysten mukaisuus, turvavälineet ja henkilösuojaimet, ensiapu- ja pelastusvalmius, vuokraus ja alihankinta, ohjelmopalveluun liittyvät eläimet, osallistujien tapaturmavakuutusasioiden selvittäminen mikäli toiminnanharjoittaja ei ole ottanut ryhmävakuutusta osallistujille

1.8 Kiipeilykeskus-/seinä, muu kuin ed. kohta	Tarkastettavia asioita ovat rakenteiden kunto, henkilösuojaimien ja turvavälineiden määräystenmukaisuus, kunnossapito- ja huolto rakenteille turvavälineille ja henkilösuojaimille, henkilökunnan pätevyys, ensiapu- ja pelastusvalmius, henkilökunnan koulutus, katsojien turvallisuuden huomioiminen. Tarkastuksessa käytetään apuna KUV:n laatimaa tarkastuslistaa.
1.9 Ratsastustalli tai muu ratsastuspalvelu	Ratsastuspalvelun turvallisuus tarkastetaan KUV:n ohjeen mukaisesti (julkaisusarja 4/2004, Kuluttajaviraston ohje ratsastuspalveluiden turvallisuuden edistämiseksi) käyttäen apuna KUV:n laatimaa tarkastuslistaa.
1.10 Karting-keskus	Tarkastetaan palvelun turvallisuus KUV:n ohjeen mukaisesti (julkaisusarja 3/2003: Kuluttajaviraston ohje kartingin turvallisuuden edistämiseksi) käyttäen apuna KUV:n laatimaa tarkastuslistaa.

1.11 Uimahalli /maauimala /kylpylä /vastaava	Tarkastetaan palvelun turvallisuus KUV:n ohjeen mukaisesti (julkaisusarja 4/2002: Kuluttajaviraston ohje uimahallien ja kylpylöiden turvallisuuden edistämiseksi) käyttäen apuna KUV:n laatimaa tarkastuslistaa.
1.12 Uimaranta	Tarkastetaan palvelun turvallisuus käyttäen apuna KUV:n laatimaa tarkastuslistaa. Erityisesti kiinnitetään huomioita niihin rantoihin, joissa ilmenevät riskit edellyttävät uinninvalvonnan järjestämistä.
1.13 Talviuintipaikka	Tarkastetaan palvelun turvallisuus Kuluttajaviraston laatimaa tarkastuslistaa apuna käyttäen.
1.14 Tatuointi, lävistys tai muu kehonmuokauspalvelu	Tarkastetaan asiakkaalle annettavat tiedot tatuoinnin/lävistysten teon riskeistä, Selvitetään miten toiminnanharjoittaja huomioi alaikäiset asiakkaana (vanhempien lupa). Tarkastetaan palvelussa käytettävien välineiden (värit, neulat) ja asennettavien korujen turvallisuus. Tarkastetaan jälkihoito-ohjeiden sisältö ja niiden antamistapa
1.15 Turvapuhelinpalvelu tai muu vastaava	Tarkastuksessa tullaan käyttämään apuna Tukesin valmistelemaa turvapuhelinpalvelujen tarkastusohjetta.

<p>1.16 Yleisötilaisuus</p>	<p>Tarkastetaan tilaisuudessa ohjelma- /elämyspalveluita tarjoavat koh- teet: Pistokokeenomaisesti tarkastetaan myös tilaisuuksissa myytävien tai palkintona saatavien kulutustavaroiden turvallisuus ja kuluttajalle annettavat tiedot etenkin leluista ja kynttilöistä: tarkastetaan elämykset: (super)trampoliinihyppely, jättiläisen pyörä, benji-hyppy ja erilaiset muut laitteet. Selvitetään miten turvallisuus on otettu huomioon myös silloin kun laitteet mm. yöaikaan eivät ole käytössä (miten asiaton käyt- tö on estetty). Mikäli tapahtuma-alueella on uimaranta tarkastetaan rantavarusteiden turvallisuus (laiturit, vesiliukumäet, vuokrattavat väli- neet, esimerkiksi (polku)veneet) ja arvioidaan uinninvalvonnan tarve ja se miten tilaisuuteen osallistujien kunto tulisi huomioida. Tarkastetaan miten toimija on huolehtinut tapahtuma-alueella olevien lasten leikkikenttien ja -välineiden kunnan turvaamisen tilaisuuden ai- kana kulutukselta ja ilkivallalta. Tarkastetaan lävistysten ja tatuointiyri- tysten toiminta tapahtumassa. Selvitetään henkilöstön ensiaputaidot ja toimintavalmius onnettomuus- tilanteissa. Selvitetään miten yleisön opastaminen ja ohjaaminen, eri- tyisesti hätätilanteessa, on järjestetty. Miten erityisryhmät on otettu huomioon, esimerkiksi lasten osallistuminen eri aktiviteetteihin. Selvite- tään tilaisuuden järjestäjän ennakkovalmistautuminen ja suunnittelu : turvallisuussuunnitelma.</p>
<p>2.1 Kynttilätuotteiden valmistaja</p>	<p>Kynttilätuotteiden turvallisuusvaatimukset ja merkinnät tarkastetaan Kuvien ohjeen (julkaisusarja 4/2001) mukaisesti.</p>
<p>2.3 Lelujen valmistaja</p>	<p>Tarkastetaan miten toiminnanharjoittaja varmistaa, että valmistetut lelut ovat lelulaissa asetettujen turvallisuusvaatimusten mukaiset (287/1997). Tarkastetaan kuluttajalle annettavat tiedot (käyttö- ja varoi- tusohjeet).</p>
<p>2.3 Kosmetiikan valmis- taja</p>	<p>Tarkastetaan, että valmistaja on rekisteröitynyt Kuluttajaviraston rekis- teriin. Tarkastetaan tuotteen päällymerkinnät. Tarkastetaan, että tuot- teen tuotekohtaiset tiedot ovat saatavilla. (Laki kosmeettisista valmis- teista (22/2005) ja Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus kosmeetti- sista valmisteista (75/2005).</p>

Liite 17

**KULUTTAJATURVALLISUUSVALVONNAN KOHTEIDEN LUKUMÄÄRÄT
KUNNISSA 2010**

15.11.2010

Valvontakohteet	KOHTEIDEN LUKUMÄÄRÄT						
	HÄMEENKYRÖ	LEMPÄÄLÄ	NOKIA	PIRKKALA	VESILAHTI	YLÖJÄRVI	YHT.
KULUTTAJATURVALLISUUSVALVONTA (KUTU)							
Kuluttajapalveluiden suorittajat/ suorituspaikat							
Huvi-/ teemapuisto, tivoli, sirkus, eläintarha tai kotieläinpuisto	0	0	1	0	0	1	2
Kuntosali	2	6	9	4	3	6	30
Laskettelukeskus tai muu rinnekeskus	0	0	0	0	0	0	0
Leikkikenttä tai -puisto, asukaspuisto	22	51	72	46	8	64	263
Sisäleikkipaikat - sisäleikkipaikat omalla palvelunaan	0	2	0	0	0	0	2
Rullalautailupaikka tai vastaavanlainen pyöräilypaikka	1	0	0	2	0	1	4
Ohjelmapalvelu	4	9	3	4	3	13	36
Kiipeilykeskus/ -seinä, muu kuin ed. kohta	0	0	0	1	0	0	1
Ratsastustalli tai muu ratsastuspalvelu	5	4	4	6	2	6	27
Kartingrata	0	0	0	0	0	0	0
Uimahalli/ maauimala/kylpylä/ vastaava	0	1	2	1	0	4	8
Uimaranta	2	7	6	6	4	14	39
Talviuintipaikka	1	2	3	3	0	5	14
Tatuointi, lävistys tai muu kehonmuokkauspalvelu	0	1	1	1	0	1	4
Turvapuhelinpalvelu tai muu vastaava	2	2	2	2	2	2	12
Yleisötilaisuus	1	7	5	4	4	4	25
YHTEENSÄ (kpl)	40	92	108	80	26	121	467
Muut kuluttajapalvelut	246	250	480	168	52	428	1624
kuluttajapalvelut yhteensä (kpl)							2091

jatkuu seuraavalla sivulla

Kulutustavaroihin liittyvät kohteet							
Kynttilätuotteiden valmistaja	1	0	0	1	0	0	2
Lelujen valmistaja	0	1	0	0	0	0	1
Kosmetiikan valmistaja	3	0	0	0	0	2	5
Muut valmistajat/ valmistuspaikat	99	42	30	19	12	151	353
Maahantuojat/ maahant. varastot	1	5	2	15	0	1	24
Myyntipaikat	108	139	240	93	14	183	777
Muut	2	0	0	0	0	3	5
YHTEENSÄ (kpl)	214	187	272	128	26	340	1167

Muut kuluttajapalvelut ja kulutustavaroihin liittyvät kohteet on päivitetty viimeksi 24.5.2006 (pl. kynttilöiden, . lelujen ja kosmetiikan valmistus)